

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра банківської справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Міжбанківський кредитний ринок та перспективи його розвитку

Студента 2 курсу 5м групи
спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
спеціалізації «Банківська справа»

Савчук Крістині
Станіславівни

Науковий керівник
канд. екон. наук

Гвоздь Віта
Степанівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук,
професор

Шульга Наталія
Петрівна

Київ – 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	14
2.1 Аналіз та динаміка обсягів міжбанківського кредитного ринку.....	14
2.2 Оцінка стану міжбанківського кредитного ринку України.....	24
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ	32
3.1 Світовий досвід міжбанківського кредитного ринку	32
3.2 Напрями підвищення ефективності функціонування міжбанківського кредитного ринку в Україні	37
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	52
ДОДАТКИ.....	57

ВСТУП

Актуальність дослідження. Вивчення ринку міжбанківського кредитування України потребує особливої уваги в сучасних умовах і набуває все більшого значення, оскільки саме міжбанківські кредити найбільш швидко реагують на зміну кон'юнктури та є оперативним джерелом додаткових коштів для банків. Така ситуація зумовлена підвищенням вимог до банківської системи, її стійкості та кредитно-інвестиційного потенціалу, а також спадом виробництва, який спостерігається уже кілька останніх років, значним відтоком депозитів юридичних і фізичних осіб та терміном їхнього розміщення в банках .

Важливість міжбанківського кредитування посилюється тим, що в умовах фінансової нестабільності та кризових процесів збільшується потреба банківських установ у оперативних позикових інструментах з метою виконання своїх поточних зобов'язань.

Саме тому банківські установи все частіше розглядають міжбанківські кредити як оперативне джерело отримання ресурсів задля виконання активних операцій на інших секторах фінансового ринку. Особливої актуальності набувають дослідження сучасних тенденцій розвитку ринку міжбанківського кредитування, виокремлення основних проблем і пропозицій щодо його подальшого функціонування .

Вагомий внесок у вивчення ринку міжбанківського кредитування, визначення його ролі та особливостей ціноутворення здійснено такими зарубіжними та вітчизняними економістами, як: Н. Бодрова [4], О. Вовчак [10], І. Дейсан [18], О. Дзюблюк [21, 22], Л. Ключко [30], О. Тригуб [49] та ін. Однак роботи мають переважно фрагментарний характер, оскільки розглядають окремі аспекти міжбанківських кредитних відносин у контексті ресурсного забезпечення банківських установ. Сучасні процеси, які відбуваються в економіці, визначають необхідність комплексного аналізу сучасних аспектів

функціонування ринку міжбанківського кредитування загалом, формування основних проблем і пропозицій щодо ефективного його розвитку.

Метою дослідження є розгляд теоретико-методичних та практичних засад міжбанківського кредитного ринку, аналіз діяльності а також розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності його функціонування.

Для досягнення цієї мети були виконані такі **завдання**:

- проведено огляд літературних джерел та розглянуто теоретико-методичні та практичні засади міжбанківського кредитного ринку;
- досліджено особливості міжбанківського кредитного ринку в Україні, а саме:
 - проаналізовано динаміку обсягів міжбанківського кредитного ринку,
 - оцінено стан міжбанківського кредитного ринку України;
- було розроблено шляхи вдосконалення міжбанківського кредитного ринку та проаналізовано перспективи його розвитку, а саме:
 - огляд світового досвіду міжбанківського кредитного ринку;
 - запропоновано напрями підвищення ефективності функціонування міжбанківського кредитного ринку в Україні.

Об'єкт дослідження є процес діяльності та функціонування міжбанківського кредитного ринку, а **предметом дослідження** - теоретичні та практичні засади міжбанківського кредитного ринку.

Методи дослідження. Дослідження проведено за допомогою загальнонаукових методів аналізу, а саме методами індукції, дедукції, наукового узагальнення, порівняння та комплексності, а також використано економіко-статистичні методи аналізу (зіставлення, табличні, графічні та методи укрупнення результатів).

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти з питань регулювання кредитної діяльності банків; офіційні дані Національного банку України; аналітичні огляди статистичних видань НБУ та бюлетенів;

рекомендації Базельського комітету, фінансова звітність банків; монографічні дослідження та наукові публікації з досліджуваної проблеми.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному: удосконалено методичні положення та надано нові рекомендації щодо підвищення рівня ефективності міжбанківського кредитного ринку та розкриття його потенціалу.

Практичне значення одержаних результатів. Використання банками рекомендацій для подальшого втілення вдалих стратегічних рішень в секторі міжбанківського кредитування.

Особистий внесок магістра. Випускна кваліфікаційна робота є самостійним завершеним дослідженням автора.

Публікації. Окремі результати дослідження знайшли відображення в науковій статті: Савчук К.С. «Міжбанківський кредитний ринок та перспективи його розвитку» // Зб. наук. ст. студ. «Управління діяльністю фінансових установ: зміни стереотипів» - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 307 с. (С.215-220).

Обсяг та структура роботи. Робота складається з 3 розділів, вступу, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг роботи складає 48 сторінок. В роботі представлено 7 таблиць, 9 рисунків, 21 додаток та використано 61 наукове джерело.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ

Міжбанківський ринок відіграє важливу роль у забезпеченні умов функціонування грошового ринку. Оскільки, міжбанківський ринок – частина ринку позикових капіталів, де тимчасово вільні грошові ресурси кредитних установ залучаються та розміщуються банками між собою. Він є об'єктом державного регулювання, служить механізмом впливу державних органів на діяльність комерційних банків, стан грошово-кредитної і валютної системи і безпосередньо на економіку в цілому [37, С 56-89].

Проведення операцій на міжбанківському ринку впливає на платоспроможність комерційних банків через можливість рефінансування Національним банком України.

Міжбанківські кредити є одним з основних джерел формування банківських кредитів. Міжбанківський кредит (interbank loans) – кредит, наданий на міжбанківському ринку одним банком іншому. Кредитні відносини між банками визначаються на договірних засадах шляхом укладання кредитних угод, які передбачають умови розміщення тимчасово вільних коштів, права та зобов'язання сторін з належним оформленням справ за міжбанківськими кредитами [28, С 352 - 375].

Зазвичай, міжбанківський кредит – це короткостроковий кредит, одержаний (наданий) з метою оперативного забезпечення банківської системи ресурсами, дотримання вимог економічних нормативів, підтримки ліквідності, платоспроможності та стабільності функціонування банків. Джерелом міжбанківського кредиту є тимчасово вільні кошти банків [33, 116 с.].

Одержання кредитів у інших банках дає можливість банківським установам поповнювати власні кредитні ресурси. Учасниками ринку кредитних

ресурсів є: центральні, комерційні банки, міжбанківські об'єднання, фінансові компанії, біржі та ін.

Кожний учасник міжбанківського ринку кредитних ресурсів є водночас кредитором і позичальником [37, С. 56-89].

Основним об'єктом взаємного кредитування є розриви у платіжному обороті. Кожен банк самостійно визначає умови видачі і погашення міжбанківського кредиту. Вони ґрунтуються на загальних методах оцінки банку-позичальника як суб'єкта кредитних відносин .

Найпоширенішою формою міжбанківського кредиту є кредит, що надається банками один одному на основі кредитних договорів і генеральної угоди про співробітництво на ринку міжбанківського кредиту (короткі гроші).

Комерційні банки виступають в ролі позичальників і кредиторів інших комерційних банків. Зазвичай запозичення коштів здійснюється на основі разових кредитних договорів або шляхом розміщення депозитів у інших банках.

На практиці використовуються такі основні різновиди міжбанківського кредиту (рис. 1.1).

овердрафт за кореспондентськими рахунками: на відповідному рахунку обліковуються суми дебетових (кредитових) залишків на кореспондентських рахунках банків на кінець операційного дня;

кредити овернайт, які надані (отримані) іншим банком: вони надаються банкам на термін не більше одного операційного дня. Цей вид міжбанківського кредиту використовується для завершення розрахунків поточного дня;

кошти, які надані (отримані) іншим банком за операціями РЕПО. Ці операції пов'язані з купівлею цінних паперів на певний період з умовою зворотного їх викупу за заздалегідь обумовленою ціною або з умовою безвідкличної гарантії погашення у разі, якщо термін операції РЕПО збігається із терміном погашення цінних паперів.

Рис. 1.1 Різновиди міжбанківського кредиту*

*Примітка: побудовано автором за даними [25]

Учасниками міжбанківського ринку кредитних ресурсів є Національний банк України, його регіональне управління, комерційні банки, їхні філії та відділення.

Розміщувати й купувати кредитні ресурси на міжбанківському ринку кредитних ресурсів банкові вигідно передусім з двох причин:

- комерційні банки, на відміну від суб'єктів господарської діяльності, вирізняються вищою надійністю;
- процентна ставка за міжбанківськими кредитами, як правило, нижча від ставки за кредитами суб'єктам економіки [35, С. 59-65].

Міжбанківські кредити за складом поділяються на взаємні кредити між комерційними банками та кредитування НБУ комерційних банків. У загальній структурі міжбанківських кредитів переважають взаємні кредити комерційних банків (80-85 %), проте з розвитком банківської системи частка кредитів НБУ зростатиме.

Міжбанківський кредит є основним джерелом запозичених коштів комерційного банку і слугує для підтримки кредитного потенціалу, поточної ліквідності банку або забезпечення рентабельного вкладення коштів [17, С. 26-31].

Міжбанківський кредит має короткостроковий характер, вирізняється оперативністю надання коштів та вищими порівняно з депозитами процентними ставками. Він здійснюється в рамках кореспондентських відносин банків і є дорожчим порівняно з іншими джерелами ресурсного потенціалу банку.

Суб'єктами міжбанківського кредиту є міжбанківські об'єднання, комерційні банки або інші кредитні інститути, фінансові компанії та Національний банк України. Ці суб'єкти можуть одночасно бути і в ролі кредитора, і в ролі позичальника [45, С. 64-76].

Специфіка міжбанківського кредиту визначається тим, що кошти використовуються не для власних господарських потреб банку, а для надання кредиту клієнтам. Тому міжбанківський кредит є формою купівлі-продажу кредитних ресурсів.

Для оперативного залучення необхідних додаткових коштів комерційні банки використовують можливості міжбанківського ринку ресурсів, на якому здійснюється продаж грошових коштів, мобілізованих іншими кредитними установами [45, С. 65-69].

Міжбанківський кредит - це оперативне за способом залучення коштів, але дороге джерело ресурсів банку. Причини продажу одним комерційним банком іншому банківських ресурсів різноманітні:

- відсутність належного попиту і вигідного розміщення ресурсів серед своїх клієнтів;
- необхідність установлення тісніших взаємовідносин між банками;
- прибутковість цієї операції.

Міжбанківські кредити використовуються:

- для оперативного регулювання ліквідності балансу банку;
- для надання кредитів вигідним позичальникам [21, 316 с.].

Основна частина міжбанківських договорів має строковий характер, але деяка їх частина укладається в безстроковій формі.

Це передбачає надання міжбанківського кредиту на мінімальний строк, установлений договором, після закінчення якого кредит переходить у безстроковий, тобто може бути стягнений банком у будь-який час за попереднім повідомленням.

За будь-якої форми договору процентна ставка встановлюється виходячи з рівня, що склався на ринку в день його підписання.

Таким чином, міжбанківський ринок відіграє важливу роль у забезпеченні нормальних умов функціонування грошового ринку, є об'єктом державного регулювання, механізмом впливу державних органів на діяльність комерційних банків, на стан грошово-кредитної і валютної сфери та на економіку в цілому.

Важливим джерелом банківських ресурсів виступають міжбанківські кредити, тобто позички, отримані у інших банків [16, 19 с.].

Міжбанківський кредит займає особливе місце в структурі джерел залучених кредитних ресурсів банку. Він є оперативним способом отримання коштів; має в основному короткостроковий характер. Видається при встановленні кореспондентських відносин, але разом з тим, міжбанківський кредит дорожче інших джерел.

Призначення міжбанківських кредитів:

- дають можливість виконувати вимоги щодо обов'язкового резервування;
- задовольняють потреби клієнтів у грошах;
- забезпечують ліквідність банку;
- банки, у яких є надлишок ресурсів, можуть розміщувати їх у банках, де існує брак [24, 391 с.].

Основними видами міжбанківських кредитів за термінами є:

- 1. Добові (овернайт) - це, як правило, незабезпечені кредити, які видаються банкам з хорошою репутацією. Кредитний договір складається по телефону, часто без документальної фіксації.
- 2. Термінові - видаються на термін від декількох днів до декількох місяців (до 5 років).
- 3. Безстрокові - по цьому виду кредиту терміни договору автоматично продовжуються щодня, поки одна з сторін не прийме рішення про припинення договору [24, 391 с.].

Комерційні банки можуть отримувати кредити від НБУ. Однією з особливостей кредиту, що видається НБУ є те, що у Нацбанку існують специфічні джерела видачі міжбанківських кредитів: гроші в обігу; гроші в міжбанківських розрахунках [5].

- Розмір цих ресурсів залежить від того, яку грошово-кредитну політику проводить НБУ.

Далі розглянемо переваги міжбанківського кредиту які представлені на рис. 1.2.

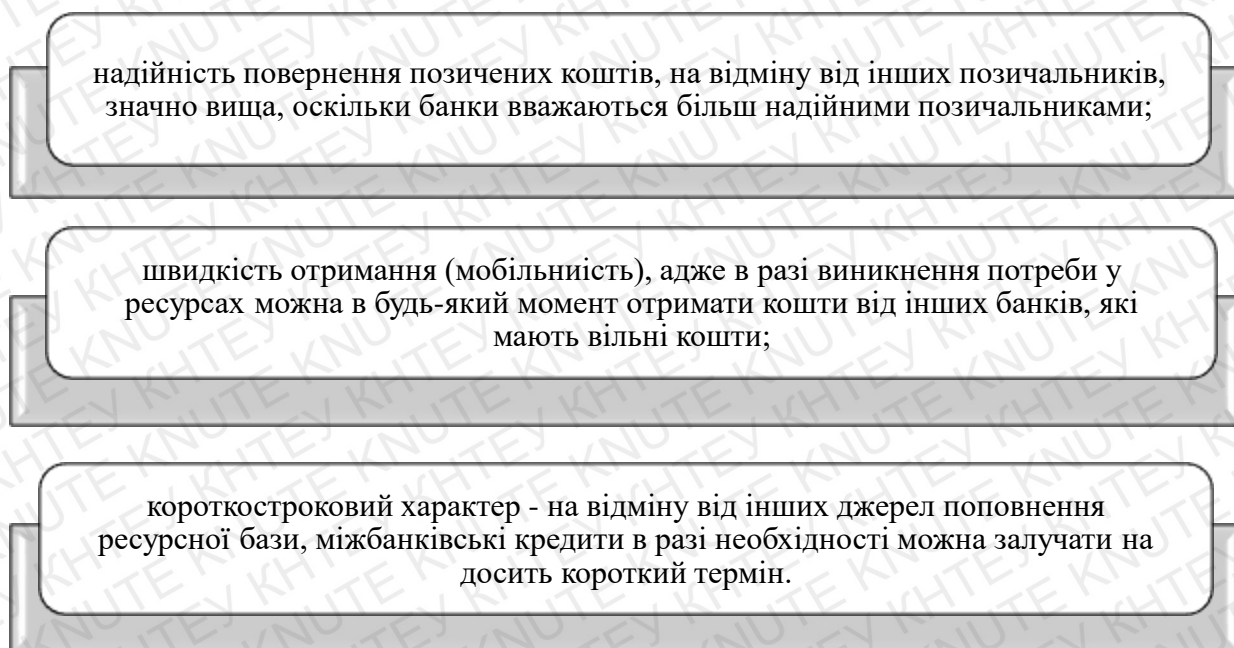

Рис. 1.2 Переваги міжбанківського кредиту*

* Примітка: побудовано автором за даними [1]

Отже, міжбанківський кредит - досить дорогий кредитний ресурс, однак на відміну від депозитів за ним не встановлюються резервні вимоги, тому вся сума міжбанківського кредиту може бути використана банком для прибуткових вкладень [5].

Комерційні банки як економічно незалежні кредитні інститути самостійно встановлюють рівень відсоткової ставки за міжбанківськими кредитами залежно від попиту та пропозиції на міжбанківському ринку та рівня облікової ставки.

Доцільно зазначити функції міжбанківського кредитного ринку які представлені на рис. 1.3.

До кредиторів відносяться: Національний банк України, банки других рівнів. Посередники міжбанківського кредитування:

- брокерські контори,
- фондові біржі,

фінансові будинки і кредитні магазини [15, С.207-215].

Функції міжбанківського кредиту

ринок міжбанківських кредитів є одним із джерел поповнення ресурсів банківської установи для управління ліквідністю, а також для активних операцій банків на інших сегментах фінансового ринку;

операції в межах ринку міжбанківських кредитів є для банків додатковим джерелом доходів як за рахунок різниці між цінами купівлі та продажу кредитів, так і за рахунок диверсифікації ставок за кредитами залежно від терміновості;

із усіх існуючих сьогодні фінансових інструментів міжбанківські кредити найбільш оперативно реагують на зміни кон'юнктури фінансового ринку, у зв'язку з тим, що банки часто розглядають ринок міжбанківських кредитів як оперативне джерело ресурсів для активних операцій на інших сегментах фінансового ринку. Тому ставки з міжбанківським кредитом - це своєрідний барометр стану фінансового ринку в цілому.

Рис. 1.3 Функції міжбанківського кредитного ринку*

**Примітка: побудовано автором за даними [15]*

Позичальниками є: банки другого рівнів та небанківські кредитні установи. Для міжбанківського ринку характерна наявність великої кількості контрагентів.

При нормальному функціонуванні у банку виникає ситуація потреби в резервах і надлишках ресурсів. Потреба або надлишок утворюються із-за неможливого точного планування надходжень на кореспондентський рахунок банку клієнтських платежів. Тому періодично утворений у банку надлишок ресурсів являє собою грошові кошти, що надходять на розрахунковий рахунок клієнтів і, відповідно, має короткостроковий характер.

Для дотримання ліквідності, банк повинен вкладати цей надлишок на короткий термін і з високим ступенем надійності повернення. Цим умовам відповідає міжбанківське кредитування. Комерційний банк, що є учасником ринку міжбанківських кредитів, виступаючи по черзі в ролі як кредитора, так і в ролі позичальника. Ці кредити є оптимальним інструментом регулювання ліквідності комерційного банку [15, С.207-215].

Перевагою міжбанківського кредиту є висока швидкість здійснення угоди, відповідна швидкості зміни поточної ліквідності банку. Як тільки у комерційного банку з'являється надлишок, він може бути реалізований на міжбанківському ринку, так як міжбанківський кредит є найбільш швидким і надійним способом розміщення короткострокових банківських ресурсів.

Таким чином, операції на ринку міжбанківських ресурсів здійснюються комерційними банками на підставі Угоди про співпрацю на ринку міжбанківських ресурсів або про загальні умови проведення операцій на внутрішньому грошовому ринку [5].

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

2.1 Аналіз та динаміка обсягів міжбанківського кредитного ринку

За часів створення вітчизняному міжбанківському кредитному ринку притаманні як зростання, так і незначні падіння. Загалом міжбанківський кредитний ринок пройшов складний шлях становлення та розвитку [12, С.3-18].

Пропоную проаналізувати вітчизняний міжбанківський кредитний ринок за останнє п'ятиріччя. Аналіз здійснюється на макрорівні і має назву “тематичний”, оскільки міжбанківський кредитний ринок є частиною фінансового ринку, відтак розглядається не увесь фінансовий ринок України, а лише його складова частина.

Для здійснення аналізу використано зведені дані банків, наведені в Бюлетені НБУ. Дослідження міжбанківського кредитного ринку передбачає загальний аналіз ринку МБК та його суб'єктів, аналіз динаміки процентних ставок за МБК та аналіз міжбанківського кредитного ринку за групами банків.

Так, за офіційними даними НБУ кількість зареєстрованих банків в Україні коливалась в межах від 76 до 111 банків. З державного реєстру щороку вилучались банки у співвідношенні 0,5% - 3,5%.

Як видно з табл. 2.1, кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації, дещо зменшилась і зберігалась на рівні 13 у 2015-2019 рр.

Можна спостерігати також збільшення кількості банків з іноземним капіталом. Частка їх у загальній кількості діючих банків в Україні становить 30,5%, а частка банків зі 100% іноземним капіталом – 37%.

Загалом ситуація на фінансовому ринку склалася така, що кількість зареєстрованих та діючих банків зменшується, проте зростає кількість банків з іноземним капіталом (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності банків України за 2015-2019 р.*

Показник \ Дата	1.01.2015	1.01.2016	1.01.2017	1.01.2018	1.01.2019
1. Кількість зареєстрованих банків	189	188	187	187	192
2. Вилучено з державного реєстру банків	1	0	5	3	5
3. Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	19	19	13	13	20
4. Кількість діючих банків:	111	102	93	82	76
- з них з іноземним капіталом	39	39	38	39	36
- у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	15	16	17	18	24

* Примітка: побудовано автором за даними [8]

На сьогодні в Україні іноземний капітал представляють 28 країн світу. Лєвова частка належить Росії (34,6%), Кіпру та Франції – по 11,1%, Швеції – 10,4, Австрії – 10%, Німеччині – 8% та Нідерландам – 5,9% [3].

Щоправда, останні дві країни в 2018-му ще в Україну не інвестували. Варто зазначити, що серед інвесторів, які найбільше підтримували вітчизняні банки у період кризи, перше місце посідає уряд України. Певна річ, вклад у банківську систему України внесли й інші іноземні інвестори – французький BNP Paribas Group, РКО Bank Polski SA, угорський OTP Bank, грецький Eurobank EF, німецький Commerzbank, Swedbank на суму близько 10 млрд. грн.

Не обійшлося і без Європейського банку реконструкції і розвитку. За підрахунками провідного радника, ЄБРР видав українським банкам більше 4,8 млрд. грн. у 132 вигляді субординованих позик. Їх отримали “Укресімбанк”, “Укрсоцбанк”, “Укрсіббанк” і “Форум”.

Присутність у вітчизняній економіці іноземного капіталу, як правило, свідчить про значний рівень довіри інвесторів до законодавчої та виконавчої гілок влади. Крім того, банківська система України завжди відкрита для іноземного капіталу. Зокрема, чинне законодавство сприяє створенню в Україні банків зі 100% іноземним капіталом, але за умови існування таких банків як дочірніх і регулювання їх діяльності вітчизняним законодавством.

Суттєву загрозу для фінансової безпеки вітчизняної банківської системи становить створення іноземними банками філій, які отримують статус структурного підрозділу і діяльність яких регулюється іноземним законодавством [15, С.207-215].

Суми наданих і отриманих міжбанківських кредитів в іноземній валюті слід відобразити в національній валюті за курсом Національного банку України на визначену дату. Це логічно вважати підготовчим етапом для здійснення аналізу з використанням методу порівняння. Крім того, у процесі аналізу використовуються абсолютні та відносні показники.

Абсолютні показники характеризують кількісні обсяги отриманих чи наданих міжбанківських кредитів, а відносні – виражаються у формі коефіцієнтів або відсотків. Не менш відомий в аналізі метод групувань, який передбачає розподіл банківських операцій на однорідні групи (активні і пасивні МБК; МБК першого, другого і третього рівнів; довго- і короткострокові МБК).

Процес аналізу стану міжбанківських кредитних операцій доцільно поділити на окремі етапи.

На першому етапі проводиться попередній аналіз ще до початку здійснення міжбанківських кредитних операцій. Аналізу підлягає розрахунковий платіжний баланс банку. Позитивне сальдо балансу свідчить про можливість банку виступити на міжбанківському кредитному ринку у ролі продавця, а негативне – про залучення необхідних додаткових кредитних ресурсів.

Другий етап важливий при прийнятті рішення про надання кредиту. Банк-кредитор аналізує фінансовий стан банку-позичальника, виявляє його

кредитоспроможність. Визначається потенційна можливість отримання кредиту і здатність його повернути [30, С.326-375].

З метою визначення кредитоспроможності банків-позичальників аналізують не лише їх поточний фінансовий стан, а й розрахунки за раніше здійсненими міжбанківськими кредитними операціями. Крім цього, банк-кредитор проводить оперативний аналіз можливості надання, цільового використання наданих коштів і повернення кредиту, оцінює достатність резервів на покриття можливих втрат і проводить оперативний аналіз відсоткових ставок, нарахування та надходження доходів [49, с. 38-39].

На третьому етапі проводиться аналіз за звітний період.

На останньому етапі з метою прогнозування економічних показників здійснюється перспективний аналіз. Для аналізу діяльності банку на міжбанківському кредитному ринку та оцінки її ефективності використано традиційні економічні показники.

Відомо чимало методичних підходів до побудови системи показників, що дають можливість досліджувати міжбанківські кредитні операції [49, с. 38-39].

Відтак існує необхідність у їх уточненні, враховуючи можливості проведення факторного аналізу та відповідного інформаційного забезпечення. Це дозволить виявити причини відхилень аналізованих показників у результаті певних випадковостей чи прийняття управлінських рішень керівництвом банку.

Джерелами інформації для проведення аналізу МБК слугували дані фінансової звітності вітчизняних банків за період 2014-2018 рр.

Основним інформаційним джерелом для аналізу формування, динаміки та структури показників МБК є форма №1 «Баланс», форма №2 «Звіт про фінансові результати» та примітки до звітів.

Аналіз міжбанківських кредитних операцій на мікрорівні проводиться з метою визначення:

- ефективності здійснення міжбанківських кредитних операцій;
- оцінки їх впливу на фінансовий стан банків;

- рівня залежності банків від кредиторів на міжбанківському кредитному ринку;
- прибутковості здійснення міжбанківських кредитних операцій .

Аналіз міжбанківських кредитних операцій проведено у такому розрізі:

1. Аналіз загальних обсягів МБК (отриманих і наданих).
2. Аналіз показників активності на міжбанківському кредитному ринку, залежності від інших банків та ефективності.

Аналіз міжбанківських кредитних операцій проведено за результатами діяльності десяти вітчизняних банків, а саме: ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», ПАТ«Промінвестбанк»,ПАТ«АльфаБанк»,АТ«Укресімбанк»,АБ«Укргазбанк», АБ«Брокбізнесбанк»,ПАТ«ІнтегралБанк», ПАТ«Перший Український Міжнародний Банк», ПАТ«Кредобанк», ПАТ АКБ «Львів».

Встановлено, що чим більшою є кількість аналізованих банків, тим вищі є можливості визначення конкурентних позицій банку, його місця і ролі на міжбанківському кредитному ринку.

Усі вітчизняні банки поділені на чотири групи відповідно до граничних значень активів.

Варто зазначити, що найактивнішими кредиторами на вітчизняному міжбанківському кредитному ринку є ПАТ КБ «Приватбанк» (I група; 24% суми наданих МБК), АБ «Укргазбанк» (II група; 20%), ПАТ «БТА БАНК» (III група; 18%) і ПАТ «Інтеграл-Банк» (IV група; 7%).

Найактивнішими позичальниками є ПАТ «Укрсоцбанк» із I групи, ПАТ «ІНГ Банк Україна» із II групи і ПАТ «ФОЛЬКСБАНК» із III групи (13% отриманих МБК), із IV групи – АТ «ЄВРОГАЗБАНК» (6% отриманих МБК).

За даними Департаменту банківського нагляду Національного банку України проаналізовано ринок МБК за групами банків.

Як видно з табл. 2.2, більшу половину як активних, так і пасивних МБК займають кредити в іноземній валюті.

Варто зазначити, що лідерами на ринку МБК щодо надання МБК є банки – представники не тільки першої групи, але і четвертої групи.

Таблиця 2.2

Аналіз МБК за групами банків України (млн. грн.)*

01.01.2017 р.						
Група	Активні МБК	у т.ч. в іноз.валюті	%	Пасивні МБК	у т.ч. в іноз.валюті	%
I	17 749,32	12 787,24	72,04	183 953,94	120 591,90	64,16
II	8 408,94	4 382,78	52,12	54 377,36	36 961,41	67,97
III	3 412,99	2 118,40	62,07	16 645,07	10 031,46	60,27
IV	6 793,41	4 066,02	59,85	15 324,09	4 652,36	30,36
01.01.2018 р.						
I	15 571,60	9 347,45	60,03	159 339,03	99 251,28	62,29
II	7 189,14	3 798,96	52,84	57 637,84	37 433,48	64,95
III	4 213,41	2 512,46	59,63	15 114,29	9 966,93	65,94
IV	11 550,72	7 082,54	61,32	17 427,72	8 380,82	48,09
2017	36 364,66	23 354,44	64,22	274 300,46	172 237,13	62,79
2018	38 524,86	22 741,40	59,03	249 518,87	155 032,50	62,13

*Примітка: побудовано автором за даними [8]

Крім того, в процесі аналізу визначено ефективність ринку МБК. Відношення активних МБК до пасивних коливається в межах 0,09-0,66. Такі значення свідчать про неефективність МБК, оскільки обсяг залучених МБК у десятки разів перевищує обсяг наданих. Це стало наслідком впливу економічної кризи на розвиток ринку МБК.

Результати табл. 2.2 наочно відображено на рис. 2.1.

Рис. 2.1 Аналіз активних і пасивних МБК за групами банків України 2017-2018 рр.*

*Примітка: побудовано автором за даними [8]

Встановлено, що чим більшою є кількість аналізованих банків, тим вищі є можливості визначення конкурентних позицій банку, його місця і ролі на міжбанківському кредитному ринку.

Комплекс економічних показників для здійснення аналізу показників активності, залежності та ефективності міжбанківських кредитних операцій наведено у Додатку Б.

Аналіз міжбанківських кредитів передбачає порівняння обсягів пасивних операцій із залучення міжбанківських кредитів та активних операцій щодо їх розміщення. Зауважу, що перевищення обсягу кредитів наданих над кредитами отриманими вважається позитивним явищем і розцінюється як ефективне розміщення ресурсів.

У Додатку В представлена динаміка основних показників банків України за 2014-2018 роки.

До основних показників належать: кредити, надані; кредити, отримані; зобов'язання; активи/пасиви; власний капітал; статутний капітал; централізовано залучені кошти; МБК, прострочені; доходи, МБК; витрати, МБК; доходи, всього; витрати, всього.

Загальний аналіз обсягів отриманих та наданих МБК розраховано за комплексом показників та наведено у Додатку Г.

Аналіз проведено за обсягами активних і пасивних МБК, тобто визначено відхилення, темп приросту і темп зростання обсягів МБК як отриманих, так і наданих.

Детальні розрахунки за кожним показником окремо наведено у Додатку Д. Показники активності розраховано шляхом визначення співвідношення обсягів розміщених та залучених коштів до загальної суми активів та зобов'язань. Оптимальне значення ПІ – 25-40%.

Цей коефіцієнт характеризує ступінь мінімізації ризику стійкості ресурсної бази або її витратності. Значення коефіцієнта 0,25 забезпечує мінімізацію витрат, значення коефіцієнта 0,40 – мінімізацію ризику стійкості [4].

Встановлено, що чим вище значення П1, тим більші проблеми банку із рівнем ліквідності, що й призвело до залучення коштів інших банків. Варто зазначити, що тенденція до зниження частки залучених МБК у структурі зобов'язань вважається позитивним явищем і ефективною політикою банку щодо формування ресурсної бази.

У процесі дослідження виявлено, що на міжбанківському кредитному ринку позичальники нерідко стають залежними від кредиторів. Оптимальним вважається значення показника П2, що не перевищує 20-35% і свідчить про незалежність банку на міжбанківському кредитному ринку.

Певна річ, залучення коштів на міжбанківському кредитному ринку є ефективним тоді, коли вартість такого залучення нижча за вартість їх реалізації.

Чим вище значення П3, тим більші можливості банку виступати на ринку кредитором і розміщувати вільні кошти серед позичальників [49, с. 38-39].

Відношення розміщених кредитних ресурсів до залучених визначає ефективність банківської діяльності на міжбанківському кредитному ринку. Значення П4, що перевищує 1 свідчить про ефективне розміщення коштів.

Залежність банків від зовнішніх джерел фінансування характеризує П1. Практично в усіх аналізованих банків значення цього показника знаходиться в межах норми, за виключенням ПАТ «Альфа-Банк» і ПАТ «ПУМБ», що свідчить про залежність банків від міжбанківських кредитів та наявні проблеми із ліквідністю.

Втім, згодом спостерігається тенденція до зниження значення П1, що підтверджує можливість банків виступати кредиторами на міжбанківському кредитному ринку (рис. 2.2).

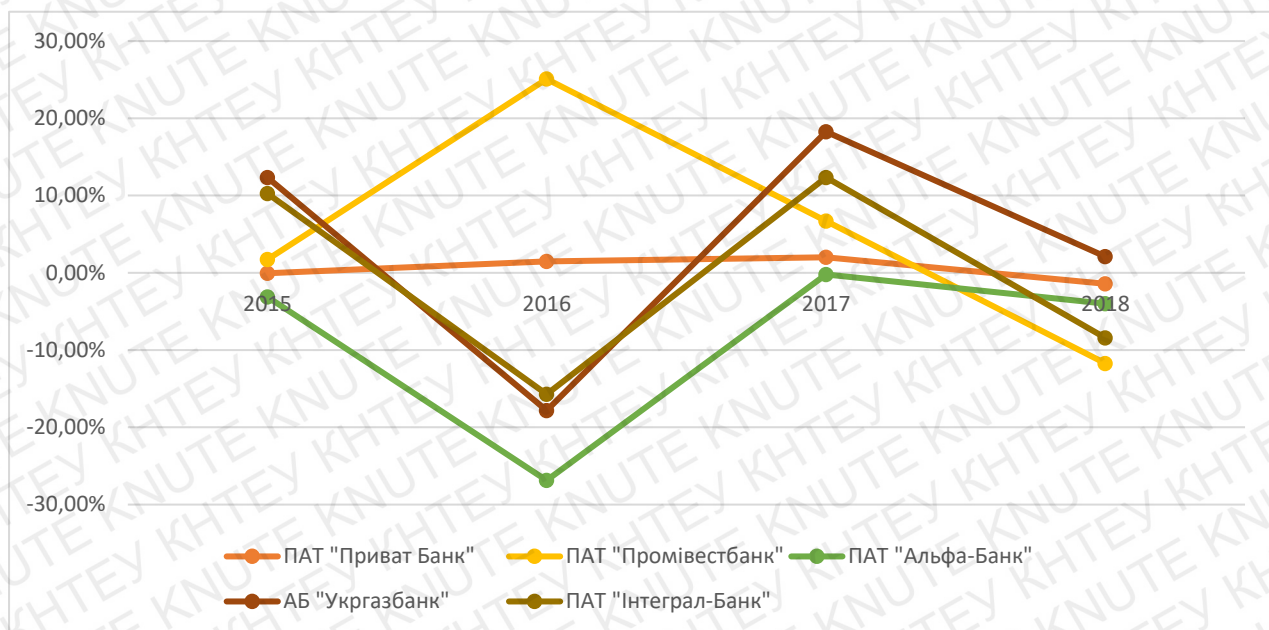

Рис. 2.2 Динаміка показника П1 банків на ринку міжбанківського кредитування на прикладі 5-ти банків України за 2015-2018 роки*

* Примітка: побудовано автором за даними власних розрахунків (Дод. Д)

Зазначене вище підтверджує значення показника П2. Про можливість виступати активним кредитором міжбанківського кредитного ринку свідчить зростання у динаміці показника П3. Заслужують на увагу значення цього показника ПАТ «Промінвестбанк» і ПАТ «Інтеграл-Банк». Значення П3 зростає у динаміці, що пов'язане із зростанням обсягів активних МБК (рис. 2.3).

Дослідження ефективності здійснення міжбанківських кредитних операцій продемонструвало, що найкраще це вдається ПАТ «Інтеграл-Банк», так як значення П4 коливається в межах 0,98-1,07. (див. Дод. Д). ПАТ «Промінвестбанк» найефективніше здійснював міжбанківські кредитні операції у 2017р..

Розрахунок та аналіз показників П5, П6 і П7 (див. Дод. Д) дозволив зробити висновок, що практично усі з аналізованих банків підтримують значення показникам в межах норми. Виключенням є АБ «Укргазбанк» і ПАТ «Інтеграл-Банк. Таким чином, перевищення оптимального значення відбувається за рахунок збільшення обсягів активних МБК. Значно перевищує оптимальне

значення П6 значення показника ПАТ «Альфа-Банк» протягом усього аналізованого періоду та АТ «Укресімбанк».

Значення П7 значно перевищує оптимальне значення у ПАТ «Промінвестбанк». Таке значення показника характеризує банк негативно і свідчить про здійснення ризикованої політики.

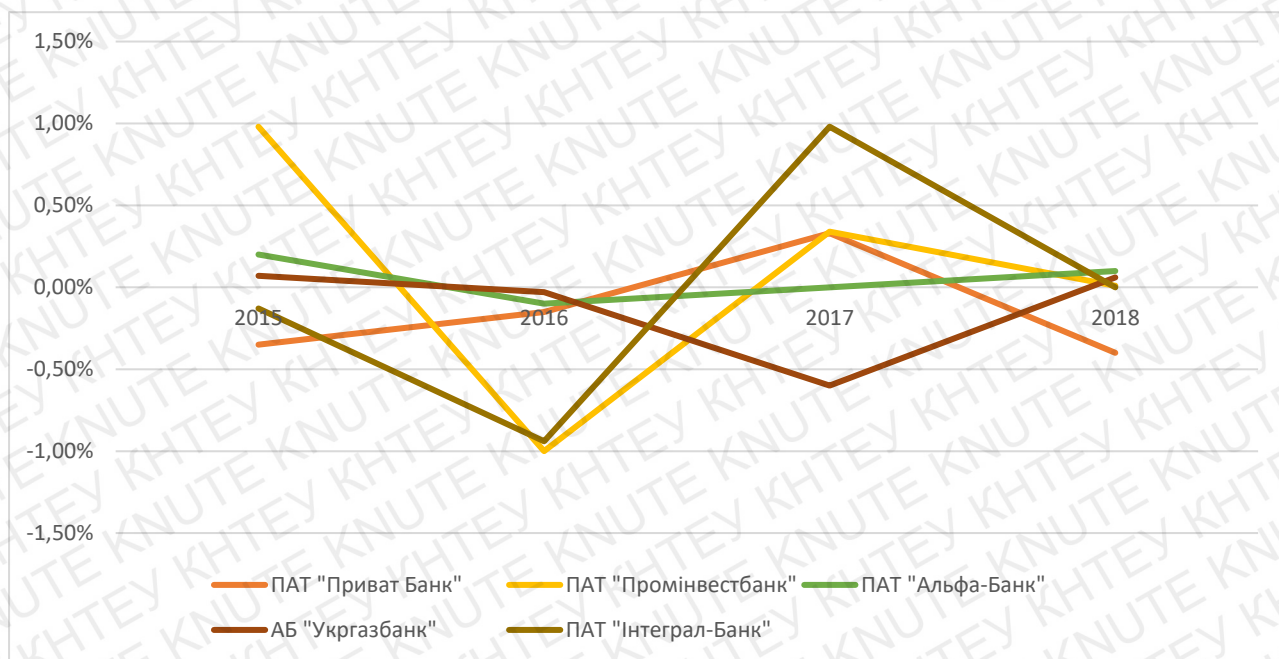

Рис. 2.3 Динаміка показника ПЗ банків України на ринку міжбанківського кредитування 5-ти банків за 2015-2018 роки*

* Примітка: побудовано автором за даними власних розрахунків (Додаток А)

Загалом, усі аналізовані банки активно працювали, виступаючи кредиторами і позичальниками на міжбанківському кредитному ринку у період 2014-2018рр. Незважаючи на високу вартість міжбанківських кредитних ресурсів, банки активно залучали і розміщували кошти.

Вплив економічних криз був неминучим. Загалом, це призвело до зменшення обсягів активних МБК і збільшення пасивних.

Окремі банки відмовились від участі кредиторів ринку міжбанківських кредитних ресурсів і виступали лише в ролі позичальників, отримуючи кошти у вигляді фінансової допомоги і для підтримки на достатньому рівні ліквідності.

2.2 Оцінка стану міжбанківського кредитного ринку України

Сучасні умови функціонування банківської системи вимагають нарощення капіталу банківських установ шляхом запозичення фінансових ресурсів на міжбанківському та фондовому ринках.

У результаті проведення таких операцій формуються позикові кошти чи недепозитні зобов'язання перед кредиторами, ініціатором мобілізації яких виступає безпосередньо сама банківська установа [49, с. 38-39].

Позичковий капітал відіграє важливу роль у забезпеченні банківських установ необхідним обсягом ресурсів у процесі управління їх ліквідністю.

Проте варто зауважити, що такі кошти є кредитними і потребують повернення. Значення позичкового капіталу ще більше посилюється у сучасних нестабільних політичних та економічних умовах, за яких у більшості банківських установ зростає потреба в оперативних позичкових інструментах для здійснення виплат за своїми поточними зобов'язаннями.

Основними способами, за допомогою яких банківські установи формують позичений капітал, є мобілізація міжбанківських кредитів від інших банківських установ і Національного банку України на фінансовому ринку та емісія цінних паперів власного боргу банку [45, 98 с.].

Пропоную проаналізувати детальніше кожний із них. Міжбанківський кредит є, з одного боку, є оперативним джерелом поповнення коштів банківської установи з метою підтримання кредитного потенціалу та поточної ліквідності, а з іншого – рентабельне вкладення вільних коштів.

Саме міжбанківські кредити, з-поміж усіх існуючих у сучасних умовах фінансових інструментів, відзначаються швидкою реакцією на зміни кон'юнктури фінансового ринку.

У такій ситуації банківські установи часто розглядають міжбанківський кредитний ринок як основу швидкого поповнення коштів для здійснення активних операцій на інших сегментах фінансового ринку.

Зверну увагу, що метою залучення кредитів на міжбанківському ринку є збільшення потенціалу для розширення кредитної діяльності банківських установ з клієнтами, а також необхідність у підтримці та регулюванні ліквідності.

Роль міжбанківських кредитів у формуванні капіталу вітчизняними банківськими установами поступово зростає протягом тривалого періоду (табл. 2.1).

Упродовж 2014 року спостерігається зростання обсягу залучених міжбанківських кредитів, які станом на 01.01.2015 року склали 266,2 млрд грн, а упродовж року їх розмір дещо зменшився і на 01.01.2016 року становив 194,3 млрд. грн, що пов'язано із нестабільною економічною ситуацією в банківській системі України.

Таблиця 2.1

Обсяги залучених коштів банківськими установами України на міжбанківському ринку у 2014–2018 рр. *

Назва показника	2014	2015	2016	2017	2018
Усього банківських зобов'язань, млн грн	898793	957872	1085496	1168829	1150672
Залучені кошти банків на міжбанківському ринку, млн грн	194818	213710	208854	266225	194263
Відношення обсягу міжбанківських кредитів до загального обсягу зобов'язань банків, %	21,68	22,31	19,24	22,77	16,88

* Примітка: побудовано автором за даними [8]

Щодо валюти міжбанківських позик, то можу зауважити, що співвідношення національної та іноземної валют приблизно однакове з невеликою перевагою на користь останньої.

Так упродовж 2014-2016 років прослідковується переважання залучених коштів банками на міжбанківському кредитному ринку в іноземній валюті, що пов'язано зі значними обсягами зовнішньої заборгованості вітчизняних банківських установ.

Ситуація змінюється з 2017 року, коли банківські установи залучають міжбанківські кошти переважно у національній валюті.

Однак у сучасних умовах розвитку економіки зовнішня заборгованість банківських установ постійно зростає і станом на 01.01.2019 року обсяг кредитів залучених банківськими установами в національній валюті на міжбанківському ринку склав 65886 млн грн, а в іноземній валюті – 128377 млн грн. Варто зауважити, що міжбанківський кредит є оперативним методом залучення коштів, але водночас дорогим джерелом капіталу для банківських установ. Ці кошти використовуються зазвичай для оперативного регулювання ліквідності балансу банку, а також для надання кредитів вигідним позичальникам [4, с.7-11].

Сума, термін та відсоток за міжбанківським кредитом певною мірою також залежать від фінансового стану банку-позичальника, кола його власників, величини та рейтингу на фінансовому ринку.

Однак визначальним чинником, який має вплив на формування ціни на кредитні кошти на міжбанківському ринку, є обсяг вільних коштів у кредитних установах. У забезпеченні фінансової стійкості банківських установ значну роль відіграє також центральний банк.

Рівень участі Національного банку України у формуванні капіталу банків залежить від цілей грошово-кредитної політики, яку він проводить у певний період часу, а також від інструментів, за допомогою яких він може кредитувати банківські установи [49, с. 38-39].

Національний банк України надає кредити рефінансування банківським установам за відсотковою ставкою, що не є нижчою, ніж облікова ставка, а також яка не підлягає коригуванню упродовж дії кредитного договору.

Наголошу, що активною була діяльність Національного банку України щодо рефінансування упродовж 2015-2016 років.

Значна девальвація національної грошової одиниці, ажіотажний попит на валюту, нестабільна політична ситуація в країні спричинили паніку серед населення, призвели до відтоку депозитних коштів з банківської системи, внаслідок чого переважна більшість банківських установ відчували проблеми із платоспроможністю і були не здатні виконувати свої зобов'язання.

У таких умовах Національний банк України з метою підтримання ліквідності банківських установ надав кредити рефінансування станом на 01.01.2016 року на суму 61,4 млрд грн, що лише на 3 млрд грн менше, ніж у кризовому 2010 році (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Обсяг та структура кредитів з рефінансування банківських установ
України у 2014-2018 роках***

(млрд грн)

Інструменти рефінансування	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Загальний обсяг, у т.ч.:	28,9	97,6	71,5	222,3	61,4
– кредити «овернайт» (постійно діюча лінія рефінансування);	2,1	28,7	19,8	95,2	49,2
– кредити, надані шляхом отримання тендера;	3,2	11,7	19,8	55,4	12,2
через операції прямого репо;	23,6	56,7	36,0	20,4	-
довгострокові кредити;	-	-	-	-	-
– кредити під програми фінансового оздоровлення;	-	0,5	2,0	28,2	-
– через операції своп.	-	-	-	23,1	-
Облікова ставка НБУ, %.	14,0	22,0	14,0	14,5	18,0

* Примітка: побудовано автором за даними [8]

Така ситуація вимагає від головного регулятора швидкої реакції на зміни, що відбуваються на грошовому ринку та своєчасного надання кредитів рефінансування тим банківським установам, які справді відчують значну

потребу у таких коштах і діяльність яких є системно важливою для функціонування вітчизняної банківської системи.

З метою зменшення впливу фінансових кризових процесів та забезпечення стабільності банківських установ Національний банк також активно надавав кредити фінансового оздоровлення на суму 28,2 млрд грн станом на 01.01.2017 року та за перше півріччя 2017 року на суму 11,7 млрд грн, які отримали 10 банків.

Проте, як пізніше показала перевірка, вони виявились проблемними, позаяк значно погіршили ситуацію із ліквідністю та платоспроможністю цих банківських установ.

Варто звернути увагу, що більшість кредитів надавалась із порушенням нормативно-правових актів, оскільки певна частина коштів була використана не за цільовим призначенням, а на кредитування суб'єктів господарювання.

Національний банк надавав кредити рефінансування, використовуючи різні підходи до банківських установ щодо відсоткових ставок і умов погашення кредиту, а також значними були витрати коштів рефінансування на купівлю іноземної валюти, наслідком чого було ще більше посилення тиску на національну валюту [6, с. 219].

У контексті мого дослідження вважаю за необхідне також здійснити аналіз рівня облікової ставки Національного банку України, яка є основним інструментом грошово-кредитного регулювання і взаємопов'язана із політикою рефінансування.

Облікова ставка протягом 2014-2018 років поступово то зменшувалась, то зростала, що свідчить про те, що метою політики Національного банку України було створення стимулів для повернення коштів вкладників у банківську систему та активізація кредитування банківськими установами реального сектору економіки.

Так у 2015 році Національний банк України з метою зменшення обсягу грошової маси в обігу підвищив рівень облікової ставки до 22%. Спричинена вона вагомим зростанням інфляції і стрімкою девальвацією національної грошової одиниці, а у 2016 році її рівень різко зменшився і склав 14 % (рис. 2.1).

Рис. 2.1 Динаміка рівня ставок рефінансування банківських установ України у 2014-2018 роках*

* Примітка: побудовано автором за даними [8]

Також зауважу, що зростання рівня облікової ставки та потреба більшості банківських установ у додаткових коштах спричинили зростання відсоткових ставок на міжбанківському кредитному ринку.

Ще одним важливим методом формування позикового капіталу є емісія банківськими установами власних боргових зобов'язань, зокрема банківських облігацій та векселів.

Однак зазначу, що в Україні такі операції ще не набули широкого застосування. Цінні папери власного боргу банку займають незначну частку у структурі як сумарних пасивів, так і сумарних зобов'язань (табл. 2.3).

Так їх обсяг упродовж 2018 року становив лише 0,95 % від усіх зобов'язань банківських установ.

Таблиця 2.3

Динаміка емісії цінних паперів власного боргу банківськими установами України за 2014-2018 роки*

Показники	2014	2015	2016	2017	2018
Сумарні банківські зобов'язання, млн грн	898793	957872	1085496	1168829	1150672
Сумарні пасиви, млн. грн.	1054280	1127192	1278095	1316852	1254385
Цінні папери власного боргу, млн грн	6013	10215	11799	4554	10905
Питома вага цінних паперів власного боргу у сумарних:					
- зобов'язаннях, %	0,67	1,07	1,09	0,39	0,95
- пасивах, %	0,57	0,91	0,92	0,35	0,87

* Примітка: побудовано автором за даними [1]

Аналізуючи динаміку емісії вітчизняними банківськими установами боргових цінних паперів, можна зауважити, що вона має чітку тенденцію до збільшення. Зокрема за 2014 рік банківськими установами було емітовано цінних паперів власного боргу обсягом 6013 млн грн, а за 2016 рік – 11799 млн грн. Упродовж 2018 року обсяг випущених цінних паперів власного боргу банку дещо скоротився і склав 10905 млн грн. Така ситуація, на мій погляд, зумовлена низькою дохідністю облігацій, оскільки залучення коштів від їх продажу відбувається за вищою відсотковою ставкою, ніж пропонується з початку розміщення, наслідком чого є небажання потенційних покупців купувати цінні папери.

Серед головних причин, які негативно впливають на розвиток операцій банківських установ з борговими цінними паперами власного боргу, можна назвати високий ризик втрати вкладених коштів, відсутність захисту прав та інтересів інвесторів, недоліки чинної податкової системи, недостатній рівень

розвитку ринку цінних паперів, нестабільна економічна та політична ситуація в країні тощо.

Отже, ринок міжбанківського кредитування в Україні репрезентований більшою мірою моделлю кредитних відносин на рівні банків другого рівня. Національний банк України надає кредити банківським установам переважно лише у випадках суттєвих проблем із платоспроможністю чи ліквідністю на грошово-кредитному ринку [21, 316 с.].

Також важливим є проведення прозорої політики рефінансування Національним банком, яке повинно проявлятися у однаковому ставленні до усіх банківських установ та визначення чітких критеріїв, за якими банки могли б претендувати на першочергове одержання позикових коштів і на їх обсяги.

Таким чином, умовою проведення ефективної політики рефінансування Національного банку України, на мою думку, є своєчасне надання кредитів рефінансування банківським установам. Оскільки несвоєчасно проведений механізм кредитного рефінансування банків призводить до поширення паніки серед клієнтів банку, в якому спостерігається нестача ліквідних коштів для виконання своїх зобов'язань, а також ажіотажний відтік депозитних коштів з банківської системи, як це уже спостерігалось у кризовому 2008 році.

Щодо емісії облігацій, то не менш важливим способом утримання в обороті банківської установи таких коштів, на мою думку, є їх конвертація в акції. Проте тут важливо зауважити, що з метою поповнення статутного капіталу банківські установи повинні здійснити випуск акцій, після чого вони зможуть обміняти їх на конвертовані облігації [49, С.38-39].

Конверсія облігацій не є обов'язковою операцією, її власник самостійно приймає рішення щодо конвертації.

Перевага конвертованих облігацій для їх власників полягає у тому, що вони мають змогу купити акції банківської установи у найбільш вигідний для них період часу та отримати певну частку володіння банком, ставши акціонером після настання визначеного строку.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ

3.1 Світовий досвід міжбанківського кредитного ринку

У більшості країн з ринковою економікою і дворівневої банківської системою функції центральних банків в основному збігаються, але є, природно, і відмінності. Так, наприклад, на чолі банківської системи Франції, яка характеризується жорстким банківським наглядом і кредитним контролем, а також переважанням державних кредитних інститутів Міністерство фінансів Франції. Центральний банк Франції (Банк Франції) поряд з двома іншими інститутами (Національна Кредитна Рада і Комісія з банківського контролю), які здійснюють контроль за діяльністю комерційних банків, знаходиться під керівництвом Міністерства фінансів [17, с.34].

Політика відкритого ринку являє собою виконання операцій з купівлі або продажу твердо - процентних цінних паперів центральним банком за свій рахунок на відкритому ринку. Тут до основних цінних паперів відносяться: казначейські векселі, безпроцентні казначейські зобов'язання, облігації державної позики, промислові облігації, першокласні короткострокові папери та ін.

Традиційними засобами проведення політики відкритого ринку є операції з державними паперами на вторинному ринку, характерні для Великобританії, Німеччини, Греції, Італії та Франції. Операції на первинному ринку з державними паперами здійснюються в суворо визначених межах у Великобританії.

Переоблік векселів довгий час був одним з основних методів грошово-кредитної політики центральних банків Західної Європи. Центральні банки пред'являли певні вимоги за векселем, головним з яких була надійність боргового зобов'язання [3].

У багатьох країнах був обмежений доступ комерційних банків до кредитів центрального банку шляхом підвищення його ставки рефінансування. Було ослаблено тиск резервних вимог на банки. Різко зросла необхідність міжнародного узгодження кредитно-грошової і валютної політики, посилилося міждержавне регулювання банківської діяльності. В цілому головною тенденцією грошово-кредитної політики центральних банків стало набуття нею більшої гнучкості [13, С.93-95].

Досить специфічна політика рефінансування застосовується у Великобританії. Так, використовуючи інструмент рефінансування, Банк Англії надає комерційним банкам такі основні види кредиту (рис. 3.1).

Рис. 3.1 Види міжбанківського кредитування в Англії*

*Примітка: побудовано автором за даними [46, С. 156-169]

Як можна помітити, основною метою проведення Банком Англії політики рефінансування є управління ліквідністю фінансових установ. Повальне використання механізму РЕПО дозволяє Банку Англії, перш за все спростити і зміцнити стійкість здійснення механізму управління ліквідності в банківській системі, а також ефективно використовувати цей новий механізм на англійському ринку - одному з найбільш сталих і розвинених ринків світу [12, с.278].

В Іспанії серед обов'язкових коефіцієнтів найбільш важливим є норматив обов'язкових резервів. Цей норматив визначається як відсоток від суми вкладів на пред'явника, ощадних вкладів та строкових вкладів, який кредитна установа повинна підтримувати в своїй касі або тримати на безпроцентних вкладів в Банку Іспанії. Розмір цього нормативу впливає на обсяг пасивних засобів кредитної установи: менший пасив кредитної установи означає менші можливості надавати кредити і, зрештою, стримує збільшення грошових коштів на ринку.

Другим важливим інструментом є квота переобліку векселів, що встановлюється Банком Іспанії. Збільшення цих квот означає зниження зацікавленості приватних банків в обліку векселів і, відповідно, також веде до зниження грошової маси на ринку [49, с. 38-39].

Однак обидва зазначених інструменту можуть ефективно застосовуватися лише нетривалий час. В силу того, що Банк Іспанії не може здійснювати операції на відкритому ринку, у його розпорядженні повинні бути додаткові, більш гнучкі інструменти контролю над фінансової діяльністю. Цю функцію покликані здійснювати кредити "грошового регулювання", які Банк Іспанії своєчасно надає кредитним установам для підтримки їх ліквідних коштів. Крім цих кредитів, Банк Іспанії регулює кількість грошових коштів за допомогою операцій з ліквідними активами банківських установ.

У Німеччині комерційна політика Центрального банку багатопланова і має різні конкретні прояви. Це політика відкритого ринку, валютна політика, політика рефінансування, облікова і ломбардна політика.

Політика відкритого ринку здійснюється Німецьким Федеральним Банком (НФБ) на ринку цінних паперів. НФБ може для регулювання грошового ринку купувати і продавати (рис. 3.2):

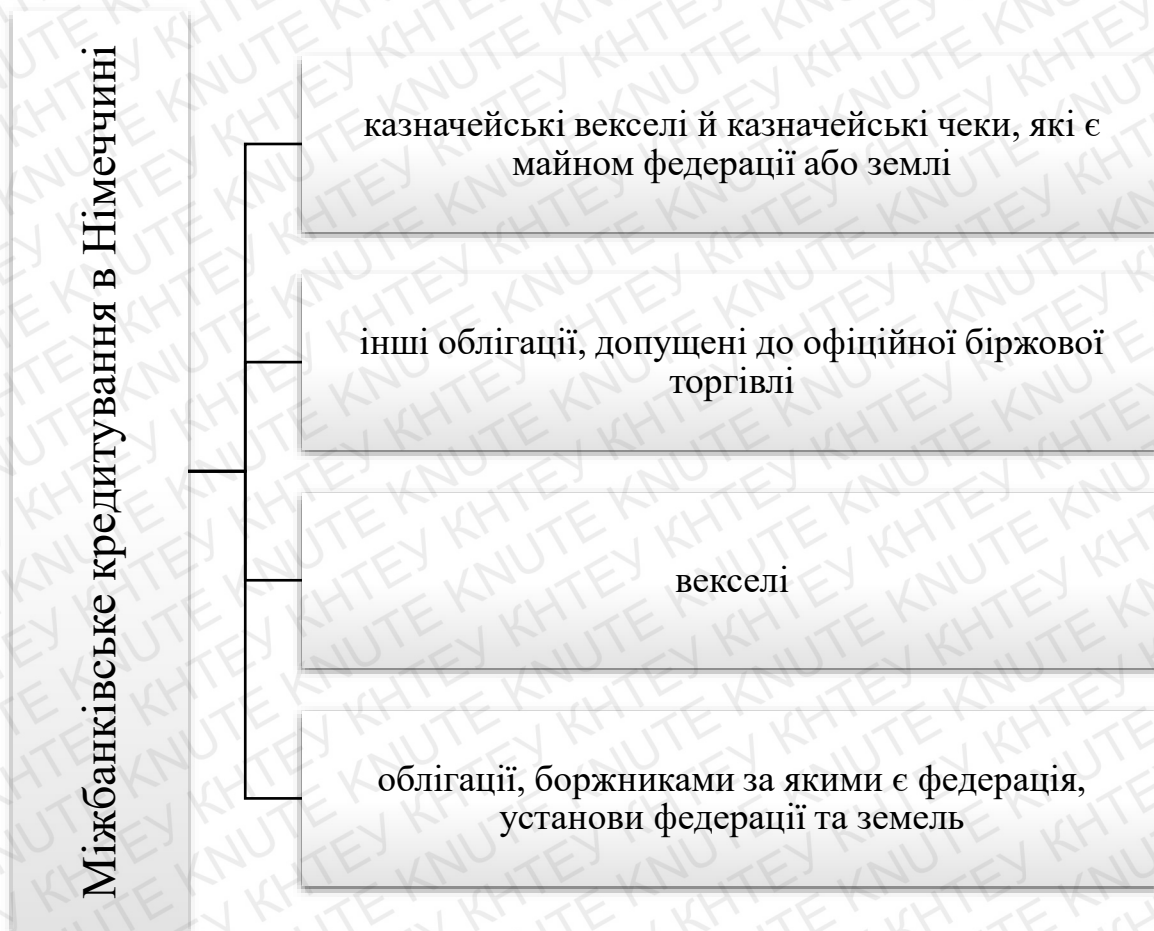

Рис. 3.2 Міжбанківське кредитування в Німеччині*

*Примітка: побудовано автором за даними [46, с.287]

У Франції міжбанківські розрахунки засновані на телекомунікаційній кліринговій системі S.I.T. Проект системи S.I.T. був розроблений в 1982-1983 роках найбільшими банками Франції. Взаємодія банківських систем у системі S.I.T. відбувається на основі виділених каналів загальнодоступної мережі TRANSPAC. Відмінною рисою цієї мережі є те, що плата за надання каналу не залежить від відстані між банками-абонентами. Система S.I.T. взаємодіє з платіжними системами VIZA і MASTERCARD [15, С.213-215].

У невеликих країнах Західної Європи (Австрії, Швейцарії, Угорщини та ін.) так звані GIRO - системи. Вони створюються комерційними банками зазвичай у формі акціонерного товариства відкритого типу шляхом об'єднання технічних засобів, технологій, організаційних заходів і, головне, фінансових ресурсів. Системи забезпечують GIRO - розрахунки між учасниками і акумулюють кошти для цих розрахунків. Центральний банк країни є, як правило, одним з установчих клірингової системи [15, с.231].

Одне з основних досягнень SWIFT - створення і використання спеціальних стандартів банківської документації, покликаних міжнародною організацією стандартизації. Уніфікація банківських документів дозволила уникнути складностей і помилок, які викликалися розбіжностями в традиціях їх оформлення у різних країнах, труднощів мовного характеру. Чимала перевага цих стандартів полягає в тому, що їх розробники одночасно є і їх користувачами, а, отже, мають можливість оперативно їх удосконалювати.

Переваги стандартів SWIFT виявилися настільки очевидними для банківських установ, що інші аналогічні (Лондонська CHAPS, французька SAGITTAIRE, Нью-Йоркська CHIPS) також взяли їх на озброєння, або створили систему автоматичного переведення стандартів SWIFT у власні [18, С. 176-178].

Таким чином, міжбанківські відносини у різних зарубіжних країнах володіють істотними відмінностями. Кожна країна проводить відповідну своїм законам і цілям грошово - кредитну політику, але загальні принципи проведення тих чи інших міжбанківських операцій однакові.

У зв'язку із збільшенням значення міжнародних міжбанківських кредитів і розрахунків створюються і використовуються спеціальні стандарти банківської документації.

3.2 Напрями підвищення ефективності функціонування міжбанківського кредитного ринку в Україні

Кредитна діяльність комерційних банків невіддільна від операцій на ринку міжбанківських кредитів. Одержання кредитів в інших банках дає можливість поповнювати банківські кредитні ресурси. При надлишку ресурсів банк розміщує їх на міжбанківському ринку, при нестачі ресурсів банк купує їх на ринку. Ринок міжбанківських кредитів є важливою складовою ринку кредитних ресурсів [49, С. 38-39].

У результаті дослідження впливу міжбанківського кредитування на розвиток банківської системи можна стверджувати, що для активізації роботи банківської системи на ринку міжбанківських кредитів необхідно вжити заходів щодо оптимізації існуючої організації ринку міжбанківських кредитів, вдосконалити інструменти рефінансування.

Особливу роль займає розробка дієвих заходів щодо переходу від простої форми ринку міжбанківських кредитів до розгорнутої, тобто необхідним є організаційне забезпечення ринку міжбанківських кредитів. З огляду на це, доцільним стане створення міжбанківського кредитного об'єднання, стратегічною ціллю якого була б розробка в Україні єдиного інформаційно-торгового середовища організації купівлі-продажу міжбанківських кредитів, тобто відкритого для всіх потенційних учасників міжбанківського кредитного ринку [19, 320 с.].

Так, Міжбанківське кредитне об'єднання на основі єдиної інформаційної системи зможе охопити всю країну, підвищити надійність міжбанківських кредитних операцій, здійснити широкий перелив вільних кредитних ресурсів між регіонами та секторами економіки, збільшити масу працюючих кредитних ресурсів.

Перспективними напрямками оптимізації роботи банків на міжбанківському кредитному ринку є вдосконалення організаційної структури підрозділів банку шляхом створення такого структурного підрозділу, як сектор міжбанківського кредитування, який повинен складатися з кредитного, інформаційного та аналітичного відділів.

Запропонована організаційна структура міжбанківського кредитного процесу, заснована на розмежуванні функцій між відділами сектору міжбанківського кредитування є дієвим засобом підвищення ефективності міжбанківських кредитних операцій. З її впровадженням очікується збільшення обсягу міжбанківських кредитних операцій, вдосконалиться система внутрішнього контролю за всіма властивими міжбанківським кредитним операціям ризиками, що, в свою чергу, дасть змогу знизити їх рівень, а отже сприяти розвитку міжбанківського кредитування. Серед інструментів на ринку міжбанківських кредитів основне місце відводиться інструментам Національного банку [23, С.39-46].

Ступінь участі Національного банку України в попередженні криз банківської системи багато в чому залежить від існуючої системи рефінансування комерційних банків, а саме від вирішення такого технічного питання, як надання надкоротких кредитів, які є необхідними для завершення міжбанківських розрахунків і платежів.

У зв'язку з цим, доцільним стало би введення у використання Національним банком внутрішньоденних кредитів. Оскільки, застосування даних кредитів дасть змогу забезпечити безперебійність функціонування платіжної системи та підтримання ліквідності комерційних банків.

Проаналізувавши сучасний стан проведення операцій РЕПО в Україні, та основні проблеми, які з цим пов'язані можна розробити ряд перспективних напрямів роботи в даній сфері з метою вирішення актуальних проблем. Насамперед дане питання вимагає чіткого державного регулювання та законодавчої регламентації [61, С. 31-37].

В цьому напрямку вже зроблено перший крок. А саме – розпочато розробку Генеральної угоди щодо РЕПО. Її мета – правове регулювання здійснення операцій РЕПО. Для досягнення ефективності даний документ повинен відповідати кращим світовим практикам проведення операцій, забезпечувати дієвий механізм управління ризиками, містити порядок дій у разі виникнення форс-мажорних обставин.

Наступним пріоритетним напрямком повинно стати удосконалення діючої системи ризик-менеджменту та процесу обліку операцій РЕПО. Так як дані операції є складним фінансовим інструментом, то підхід до моніторингу та управління ризиками за таких умов повинен бути відповідним.

Важливо приділити увагу також розподілу ліквідності в процесі рефінансування. Це дасть можливість встановити найбільш оптимальне співвідношення між операціями прямого та зворотного РЕПО.

З метою удосконалення практики міжбанківського кредитування пропонується ширше використовувати зобов'язання суб'єктів господарювання як забезпечення кредитів рефінансування. Це сприятиме тіснішому взаємозв'язку між банками та реальною економікою, подальшому її розвитку, протидіятиме привілейованому становищу державних цінних паперів й уможливлуватиме гнучкіше управління банками своїми активами [49, с. 38-39].

Кроком уперед у питанні застави кредитів рефінансування може стати застосування методу багаторазового використання застави, тобто методу заставного пула. Суть його полягає у прийманні від банку-позичальника сукупних активів, які слугують забезпеченням усіх наданих НБУ кредитів рефінансування. Це сприятиме оперативнішому вирішенню питання про надання кредитів рефінансування, підвищить якість і зменшить витрати на здійснення перевірки предмета застави. Водночас це потребує розроблення та впровадження відповідної нормативної бази, яка б регулювала використання методу заставного пула [4].

Викликають зауваження окремі вимоги, дотримання яких дає можливість банку одержати кредит від НБУ. Зокрема, термін діяльності банку для одержання кредиту рефінансування повинен бути не меншим ніж один рік. На мою думку, така вимога штучно, адміністративно обмежує доступ банків до кредитів рефінансування. Тому доцільною видається пропозиція щодо вилучення цієї умови з переліку основних вимог для одержання кредитів рефінансування, тим паче, що такі кредити надаються тільки під забезпечення високоліквідних активів [4].

Не менш важливим кроком стане вдосконалення формування цінових індикаторів на міжбанківському кредитному ринку. Адже виконання міжбанківськими відсотковими ставками своєї індикативної функції визначається не лише функціональною роллю ринку міжбанківських кредитів, але і масштабами його розвитку. Значного імпульсу розвитку міжбанківського кредитування надали б:

- приведення терміну розрахунку вітчизняних індикаторів до світових параметрів,
- вдосконалення вибірки комерційних банків та розрахунок індикаторів по банкам «першої групи» та «другої групи», тобто більш та менш надійними позичальникам [48, С. 279-282].

Безумовно це повинно проходити паралельно з застосуванням методологічних новацій, пов'язаних з формуванням індикаторів міжбанківського ринку.

Таким чином вдосконалення існуючої системи обрахунків індикаторів міжбанківського ринку повинно бути виходячи із наступних принципів:

- об'єктивне відображення ринкової ситуації, що склалася,
- можливість порівняння індикаторів українського ринку з загальноприйнятими міжнародними нормами,
- практична цінність індикаторів для аналізу та регулювання ринку.

Іншим важливим напрямком у забезпеченні дієвості механізму рефінансування в Україні є оптимізація відсоткових ставок за інструментами Національного банку України.

Так, для ефективного управління ціною ресурсів Національного банку України процентний коридор за інструментами рефінансування на сьогоднішньому етапі повинен бути значно вужчим – з одного боку, та дещо вищі процентні ставки за депозитами Національного банку України – з іншого. Такий підхід сприятиме зменшенню надлишкових резервів та одночасно збільшуватиме попит на інструменти рефінансування, тим самим підвищуючи їх значення [24, 391 с.].

Розвиток міжбанківського кредитування можливий за умови зниження банківських ризиків при здійсненні міжбанківських кредитних операцій. У зв'язку з цим виникає необхідність застосування механізму безперечного списання коштів з коррахунку банку-позичальника у разі не виконання зобов'язань по погашенню міжбанківських кредитів, введення укладання форвардних та ф'ючерсних контрактів на відсоткову ставку, що дозволить знизити ризики значних коливань відсоткових ставок на ринку міжбанківських кредитів.

Одним із шляхів управління кредитними ризиками на ринку міжбанківського кредитування є оцінка кредитоспроможності банку контрагента і встановлення лімітів на міжбанківські операції. Розрахунок лімітів базується на оцінці фінансового стану банківської установи. Своєчасне визначення погіршення кредитоспроможності або зменшення вартості застави в період дії кредитних відносин дозволить банку швидко відреагувати на зміну величини та характеру ризику. Таким чином, одним із інструментів для запобігання виникненню кредитних ризиків є кредитний моніторинг [60].

Системи рейтингових оцінок є ще одним інструментом для зниження кредитних ризиків, вони широко розповсюджені у світовій банківській практиці,

оскільки є зручним інструментом комплексної оцінки фінансового стану банків [60].

Більшість методик, які використовуються у комерційних банках України для оцінки фінансового стану контрагентів, базуються на визначенні агрегованої оцінки надійності банку. Як правило, процедура складання кредитного рейтингу комерційних банків включає такі етапи [60]:

- 1. Розрахунок показників фінансового стану та структури балансу банків.
- 2. Приведення абсолютних значень цих показників до єдиної системи вимірювання.
- 3. Обчислення інтегрального показника, який показує рейтинг банку.

Інтегральний показник може розраховуватися як середнє арифметичне між значеннями показників, приведених до єдиної шкали виміру, кожен з яких помножений на ваговий коефіцієнт (який присвоюється кожному показнику залежно від його впливу на інтегральний показник).

При цьому слід зазначити, що більшість методик, за допомогою яких складаються кредитні рейтинги в українських банках, мають такі недоліки, як суб'єктивність та необґрунтованість переходу від бального показника (рейтингу) до об'ємного показника (ліміту). Іншим інструментом зниження кредитних ризиків є встановлення лімітів на банки-контрагенти [60].

У процесі проведеного дослідження встановлено, що під поняттям «ліміт на міжбанківський кредит» розуміють максимально-допустимий розмір одного типу кредитної операції, яку може проводити банк з відповідним банком-контрагентом [47, с. 137-138].

Метою встановлення лімітів на банки-контрагенти є мінімізація ризику неповернення за допомогою процедур фінансового аналізу. Взагалі, ліміт є функцією оцінки фінансового стану, платоспроможності і кредитоспроможності банку-контрагента, його чистих активів, виду та строку передбачуваної операції, а також власних можливостей банку, що кредитує. Ліміт є мірою обмеження

кредитного ризику, який на себе бере банк у випадку проведення тієї чи іншої операції [60].

Встановлення лімітів відбувається шляхом прийняття рішення відповідним колегіальним органом банку, який уповноважений на проведення таких дій, щодо остаточного ліміту на проведення кредитних операцій з банком-контрагентом з урахуванням результатів оцінки фінансового стану та наявної власної інформації, яка може відображати фінансовий стан банку-контрагента. Отже, фінансовий стан банку-контрагента є основним параметром при ухваленні рішення про відкриття і обсяг ліміту на проведення операції з ним [47, с. 138].

Як правило, ліміти на здійснення міжбанківського кредитування встановлюють [47, с. 138]:

- не рідше ніж раз на місяць;
- на прохання Казначейства банку щодо перегляду лімітів або відкриття ліміту для нового банку-контрагента;
- у разі зміни (погіршення чи покращення) фінансового стану банку або отримання негативної чи позитивної інформації від третіх осіб.

Ще одним підходом до мінімізації кредитних ризиків є комплексне використання усього переліку показників, які спрацьовують у різних ситуаціях, тобто як показник, що лежить в основі розрахунку базового ліміту, повинен прийматися показник, який дає мінімальне значення кінцевого ліміту, наприклад, мінімальний із наступних показників [60]:

- капітал банку-контрагента $\times 0,1$;
- чисті активи контрагента $\times 0,01$;
- середній щоденний обсяг платежів контрагента $\times 0,05$ та ін.

Зважаючи на вище викладене, необхідно виокремити наступні напрями удосконалення відповідних елементів міжбанківських кредитних відносин:

1. Удосконалення організації ринку міжбанківських кредитів в Україні шляхом:

- а) створення Міжбанківського кредитного об'єднання, як єдиного інформаційно-торгового середовища, яке надавало б послуги по купівлі-продажу міжбанківських кредитних ресурсів;
- б) відкриття міжбанківського електронного магазину для забезпечення оперативності узгодження попиту та пропозиції на міжбанківські кредити та ознайомлення з інформацією, як по ринку міжбанківських кредитів, так і загальноекономічною;
- в) створення централізованої аналітичної служби, яка б займалася професійним аналізом комерційних банків України, навчального та центру розрахунку індикаторів міжбанківського кредитного ринку.

2. Введення укладання форвардних та ф'ючерсних контрактів на відсоткову ставку за міжбанківськими кредитами дозволить знизити ризики значних коливань відсоткових ставок на ринку міжбанківських кредитів.

3. Запровадження нового механізму забезпечення повернення міжбанківських кредитів, такого як безперечне списання з кореспондентського рахунку банку-позичальника коштів у разі не виконання ним своїх зобов'язань.

4. Удосконалення нормативної бази щодо міжбанківського кредитування, шляхом розробки та впровадження комерційними банками "Положення про порядок проведення міжбанківських кредитних операцій".

5. Введення у використання Національним банком України внутрішньоденних кредитів для забезпечення безперебійності функціонування платіжної системи та підтримання короткострокової ліквідності в середині операційного дня.

6. Вдосконалення структури банківської установи шляхом створення структурного підрозділу – сектору міжбанківського кредитування, для роботи на ринку міжбанківських кредитів. Доцільним є створення у складі даного сектору трьох відділів: кредитного, інформаційного та аналітичного.

7. Розробки комплексного та неперервного процесу підвищення кваліфікації для оновлення теоретичних, практичних знань та умінь працівників,

які працюють на ринку міжбанківських кредитів. Для цього необхідно розробити класифікатор видів навчання для підвищення кваліфікації та сформулювати посадові вимоги до даних працівників банку в розрізі їх функціональної спеціалізації.

8. Вдосконалення технології атестації як постійно діючого елементу роботи, направленою на формування високопрофесійного кадрового складу керівників та спеціалістів для роботи на ринку міжбанківських кредитів.

9. Удосконалення формування індикаторів міжбанківського кредитного ринку, шляхом приведення терміну розрахунку вітчизняних індикаторів до світових параметрів, вдосконалення вибірки комерційних банків та розрахунок індикаторів по банкам «першої групи» та «другої групи», тобто більш та менш надійними позичальникам.

10. Удосконалення методики оцінки кредитоспроможності банку-контрагента, що сприятиме підвищенню ефективності і уможливить вияв резервів покращення діяльності банку.

11. Виявлення основних аспектів розрахунку лімітів на міжбанківські операції з метою адекватної оцінки кредитних ризиків за портфелем міжбанківських кредитів.

Таким чином, запропоновані напрями розвитку міжбанківського кредитування в Україні, сприятимуть становленню якісно нових взаємин між комерційними банками на ринку міжбанківських кредитів, підтриманню стабільності банківського сектору та економіки в цілому.

Отже, перспективними напрямками оптимізації роботи банків на міжбанківському кредитному ринку є:

- вдосконалення організаційної структури підрозділів банку шляхом створення такого структурного підрозділу, як сектор міжбанківського кредитування;
- створення організаційної структури міжбанківського кредитного процесу, з впровадженням якої очікується збільшення обсягу

міжбанківських кредитних операцій, вдосконалення системи внутрішнього контролю за всіма властивими міжбанківським кредитним операціям ризиками, що, в свою чергу, дасть змогу знизити їх рівень, а отже сприятиме розвитку міжбанківського кредитування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В сучасних економічних умовах України функціонування ринку міжбанківського кредитування набуває особливого значення, оскільки саме йому відводиться вагома роль у покращенні рівня ліквідності та платоспроможності банківських установ, а також у забезпеченні стабільного розвитку банківської системи загалом.

Важливість міжбанківського кредитування також посилюється тим, що в умовах фінансової нестабільності та кризових процесів збільшується потреба банківських установ у оперативних позикових інструментах з метою виконання своїх поточних зобов'язань. Серед усіх існуючих фінансових інструментів на сьогодні саме міжбанківські кредити найбільш швидко реагують на зміну кон'юнктури фінансового ринку. Саме тому сучасні банки все частіше розглядають міжбанківські кредити як оперативне джерело отримання ресурсів задля виконання активних операцій в інших секторах фінансового ринку.

У результаті дослідження впливу міжбанківського кредитування на розвиток банківської системи можна стверджувати, що для активізації роботи банківської системи на ринку міжбанківських кредитів необхідно вжити заходів щодо оптимізації існуючої організації ринку міжбанківських кредитів, вдосконалити інструменти рефінансування.

На основі поглядів науковців і практиків з досліджуваної проблеми міжбанківські кредитні операції визначено як поворотну фінансову допомогу банку-кредитора банку-позичальникові у формі банківських ресурсів відповідно до положень кредитної угоди на умовах взаємовигідної співпраці. З використанням такої думки на теоретичному і практичному рівнях розкривається широкий спектр складових процесу міжбанківського кредитування. Аналіз міжбанківських кредитних операцій на мікрорівні проведено з використанням економічних показників, характерних для вітчизняної банківської практики.

Зроблено поетапний аналіз з розрахунком на кожний економічний показник, що дає можливість чіткіше оцінювати фінансовий стан банку-позичальника в контексті міжбанківського кредитування.

У процесі дослідження вітчизняного міжбанківського кредитного ринку за 2014-2018 рр. досліджено загальні обсяги наданих МБК, облікову та процентні ставки за МБК. Динаміка процентних ставок за міжбанківськими кредитами була адекватною змінам у динаміці ліквідності банків, що сприяло збільшенню попиту на МБК.

Важливе значення має розробка дієвих заходів щодо переходу від простої форми забезпечення ринку міжбанківських кредитів. З огляду на це, доцільним є створення міжбанківського кредитного об'єднання, стратегічною метою якого було б формування в Україні єдиного інформаційно-торгівельного середовища організації купівлі-продажу міжбанківських кредитів, тобто відкритого для всіх потенційних учасників міжбанківського кредитного ринку. Дана модель організації міжбанківського кредитного ринку забезпечить єдиний порядок укладання та виконання фінансових договорів як на регіональному, так і на державному рівні.

Зокрема, міжбанківське кредитне об'єднання на основі єдиної інформаційної системи зможе охопити всю країну, підвищити надійність міжбанківських кредитних операцій, здійснити широкий перелив вільних кредитних ресурсів між регіонами та секторами економіки, збільшити масу працюючих кредитних ресурсів.

Розвиток міжбанківського кредитування можливий за умови зниження банківських ризиків при здійсненні міжбанківських кредитних операцій.

У зв'язку з цим, потрібно:

- застосувати механізм безперечного списання коштів з коррахунку банку-позичальника у разі невиконання зобов'язань щодо погашення міжбанківських кредитів,

- введення укладання форвардних та ф'ючерських контрактів на відсоткову ставку, що дозволить знизити ризики значних коливань відсоткових ставок на ринку міжбанківських кредитів.

Отже, перспективними напрямками оптимізації роботи банків на міжбанківському кредитному ринку є:

- вдосконалення організаційної структури підрозділів банку шляхом створення такого структурного підрозділу, як сектор міжбанківського кредитування;
- створення організаційної структури міжбанківського кредитного процесу, з впровадженням якої очікується збільшення обсягу міжбанківських кредитних операцій, вдосконалення системи внутрішнього контролю за всіма властивими міжбанківським кредитним операціям ризиками, що, у свою чергу, дасть змогу знизити їх рівень, а отже, сприятиме розвитку міжбанківського кредитування.

Перспективи активізації кредитної діяльності банків безумовно передбачають подальшу лібералізацію політики рефінансування: поступове, виважене зниження облікової ставки, тимчасове введення довгострокового цільового рефінансування життєздатних, платоспроможних банків з метою відновлення іпотечного кредитування, розвитку малого і середнього бізнесу, запуску загальнодержавних інфраструктурних проектів, що означає появу нових робочих місць і збільшення кількості кредитоспроможного населення.

Основні принципи, на яких повинна базуватися політика рефінансування, – це виваженість, прозорість і контрольованість, тобто контроль НБУ за цільовим використанням банками коштів рефінансування.

Особливий акцент у процесі міжбанківського кредитування робиться на процедурі аналізу кредитоспроможності банків і встановлення обґрунтованих лімітів на міжбанківські операції з метою мінімізації кредитного ризику.

Завдяки проведенню ефективної лімітної політики банками вдасться уникнути надмірної концентрації, обмежити, й мінімізувати фінансові втрати, диверсифікувати свої портфелі й забезпечити стабільні доходи.

При оцінці кредитоспроможності банків-контрагентів, враховуються такі напрямки:

- дотримання банком-боржником (резидентом) економічних нормативів і нормативів обов'язкового резервування коштів;
- аналіз якості активів і пасивів;
- стан ліквідності;
- аналіз прибутків і збитків;
- виконання банком-боржником зобов'язань у минулому;
- обсяг наданих та отриманих міжбанківських кредитів;
- щорічний аудиторський звіт; інша інформація, що може свідчити про наявність ризиків несвоєчасного виконання зобов'язань.

Процес встановлення лімітів на контрагентів полягає в запровадженні шкали відповідності значень рейтингів та сум лімітів. Ліміт на основі рейтингу обмежує максимальний розмір допустимого ризику при операціях з даним контрагентом [49, С. 38-39].

Встановлення лімітів на основі оперативного моніторингу рейтингів дозволяє здійснювати своєчасне коригування лімітів залежно від змін фінансового стану банків-контрагентів. При погіршенні фінансового стану відбувається зниження рейтингу, що автоматично веде до постановки питання про зниження ліміту або припинення операцій з цим контрагентом.

Перспективними напрямками оптимізації роботи банків на міжбанківському кредитному ринку є:

- вдосконалення організаційної структури підрозділів банку шляхом створення такого структурного підрозділу, як сектор міжбанківського кредитування;
- створення організаційної структури міжбанківського кредитного процесу, з впровадженням якої очікується збільшення обсягу міжбанківських кредитних операцій, вдосконалення системи внутрішнього контролю за всіма властивими міжбанківським

кредитним операціям ризиками, що, в свою чергу, дасть змогу знизити їх рівень, а отже сприятиме розвитку міжбанківського кредитування.

Отже, тенденція останніх років щодо зниження обсягів міжбанківських кредитів відбувається: по-перше, в наслідок ускладнення макроекономічної ситуації в країні та соціально-політичної кризи; подруге, зменшення учасників міжбанківського кредитного ринку, в наслідок втрати ліцензій вітчизняними банками

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз використання міжбанківського кредиту у формуванні ресурсів банку - URL: <http://slv.com.ua/book/59/4126.html>
2. Арбузов С.Г. Банківська енциклопедія / С.Г. Арбузов, Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. – К.: Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2016. – 504 с.
3. Банковская практика зарубежом - URL: <http://www.web-standart.net/magaz.php?sid=3>
4. Бодрова, Н. Сек'юритизація активів як інноваційна форма рефінансування банків та проблеми її впровадження в Україні [Текст] / Н. Бодрова // Наука й економіка. – 2015. – №4(24). – С. 7-11
5. Боярко І.М. Методологічні особливості оцінки кредитних рейтингів у банківській діяльності // Економіка України. – 2016. – № 3 - URL: http://lib.uabs.edu.ua/library/Visnik/Numbers/1_28_2010/28_02_09.pdf.
6. Бутрин М. О. (Сулима М. О.). Політика НБУ на міжбанківському кредитному ринку в умовах економічної кризи / М. О. Бутрин // Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів : матер. VIII наук.-практ. конф., 21-22 травня 2016 р. – Черкаси, 2016. – 347 с. – С. 18 – 20.
7. Бутрин М. О. (Сулима М. О.). Структурна побудова вітчизняного міжбанківського кредитного ринку / М. О. Бутрин // Вісник УБС НБУ. – 2015. – №3(6). – 264 с. – С. 110 – 113.
8. Бюлетень НБУ - URL: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category>
9. Веленчук А. І. Аналіз використання міжбанківського кредиту у формуванні ресурсів банку / А. І. Веленчук - URL: <http://intkonf.org/velenchuk-ai-analiz-vikoristannya-mizhbankivskogo-kreditu-uformuvanni-resursiv-banku>
10. Вовчак О. Д. Кредит і банківська справа : підручник / Вовчак О. Д., Рудишин Н. М., Андрійків Т. Я. – К. : Знання, 2016. – 564 с.
11. Вовчак, О. Сучасні інструменти реструктуризації вітчизняної банківської системи [Текст] / О. Вовчак, І. Осадчий // Вісник НБУ. – 2015. – №12. – С. 13-17
12. Геєць В. Посткризові перспективи та проблеми розвитку економік України й Росії (макроекономічний спектр) / В. Геєць // Фінанси України. – 2015. – № 3 (184). – С. 3 – 18.
13. Горник В. Грошово-кредитна політика як чинник впливу на конкурентоспроможність національної економіки / В. Горник // Економіка & Держава. – 2017. – № 4. – С. 93 – 95.
14. Грошово-кредитний ринок України - URL: <http://www.bank.gov.ua/>

Fin_ryn/Pot_tend/index

15. Гуляєва Л.П. Міжбанківські кредити в Україні: еволюція розвитку та проблеми сучасності / Л.П. Гуляєва // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ. – 2015. – № 206. – Т. 1. – С. 207 – 215
16. Гумен І. М. Становлення та перспективи розвитку ринку міжбанківських кредитів в Україні., К., 2015. – 19 с.
17. Д'якон І. Пошук стратегії розвитку банківської системи України в умовах глобалізації фінансових ринків / І. Д'якон // Вісник НБУ – 2017. – № 2 (144) – С. 26 – 31.
18. Дейсан, І. Міжбанківський кредитний ринок України на сучасному етапі [Текст] / І. Дейсан // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2017. – №3(15). – С. 176-178
19. Денисенко М.П. Банківська діяльність (вітчизняний та зарубіжний досвід) : навчальний посібник / [М. П. Денисенко, В. Г. Кабанов, О. С. Любунь]. – К. : Професіонал, 2016. – 320 с.
20. Державна служба статистики України - URL: www.ukrstat.gov.ua
21. Дзюблюк О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: монографія / О. В. Дзюблюк, Р. В. Михайлик. – Тернопіль : ТзОВ “Терно-граф”, 2016 – 316 с.
22. Дзюблюк, О. Теоретичні та практичні аспекти реалізації банками ресурсної політики [Текст]: монографія / О. Дзюблюк, Ю. Галіцейська. – Тернопіль, Вектор, 2017. – 208 с
23. Довгань Ж. Конкурентне середовище в банківській системі в контексті забезпечення її фінансової стійкості / Ж. Довгань // Світ фінансів – 2016. – № 3. – С. 39 – 46.
24. Дребот Н. П. Операції Національного банку України та їх облік: навч. посібник / Н. П. Дребот, Т. М. Бречко, О. М. Сарахман. – К. : УБС НБУ, 2017. – 391 с.
25. Зеленська М. І. Міжбанківський ринок з позиції системного підходу / М. І. Зеленська // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». — 2016. — С. 258.
26. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку–Україна фінансова-URL: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/gkr/046.htm.
27. Карчева Г. Особливості функціонування банківської системи України в умовах фінансово–економічної кризи / Г. Карчева // Вісник НБУ. – 2017. – № 11. – С. 10 – 16.

28. Кириленко В. Банківська система : суть та перспективи її розвитку в Україні / В. Кириленко // Журнал європейської економіки. – 2015. – Том 9 (№3). – С. 352 – 375.
29. Кириченко О.А. Банківська система різних країн : навч. посібник для самостійної роботи студентів / О. А. Кириченко, І. В. Гіленко, О. С. Любунь, С. М. Лаптев, Ю. А. Потійко]. – К, 2017. – 200 с.
30. Ключко, Л. Проблемні банки в Україні, їх рефінансування та рекапіталізація в сучасних умовах [Текст] / Л. Ключко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – №3(117). – С. 217-222
31. Коваленко В. Оцінка ефективності присутності іноземного капіталу і фінансова безпека банківської системи / В. Коваленко // Світ фінансів. – 2014. - №4. – С. 202 – 211.
32. Козьменко С. Обмеження і межі присутності іноземного капіталу у вітчизняній банківській системі / С. Козьменко, Ф. Шпиг // Вісник Української академії банківської справи. – 2016. – № 2 (21). – С.18 – 24
33. Кочетков В. М. Основи аналізу банківської діяльності : навч. посібник. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2015. – 116 с.
34. Крупка М. Теоретичні аспекти управління механізмом кредитування довгострокових програм розвитку економіки України / М. Крупка, І. Євтух // Банківська справа – 2017. – № 1(134). – С. 43 – 58.
35. Кузьмак О.М. Дієвість міжбанківських кредитів в розвитку банківської системи / О.М. Кузьмак // Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”, Суми, 2017.
36. Кузьмак О.М. Міжбанківське кредитування: особливості та роль у банківській діяльності / О.М. Кузьмак // Финансы, банки : сб. науч. трудов. – Донецк. – 2015. – № 13.– С. 72–77.
37. Ларіонава К.Л. Теоретичні аспекти визначення міжбанківського кредитного ринку та його сучасний стан в Україні // К.Л. Ларіонава – Фінансовий простір №2(18) 2015, с.32-37
38. Михайлюк Р.В. Удосконалення організації міжбанківського кредитування в Україні / Р.В. Михайлюк // Вісник НУВГП. – 2017. – № 2 (38). – С. 152–158
39. Міщенко В. Ліквідність банківської системи України: сучасний стан, чинники та напрями підвищення ефективності регулювання / В. Міщенко, А. Сомик // Вісник НБУ – 2015. – № 1. – С. 34 – 41.
40. Моделі оцінки банківської діяльності для забезпечення стабільності банківської системи : монографія / авт. кол. – К. : УБС НБУ, 2016. – 294 с
41. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України - URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123443&cat_id=123217

42. Прийдун Л. Особливості виникнення кредитного ризику в сучасних умовах та управління проблемною заборгованістю / Л. Прийдун // Світ фінансів – 2016. – № 3. – С. 39 – 47.
43. Процентні ставки на міжбанківському ринку // Бюлетень НБУ. — 2015. — № 3. — 160 с.
44. Рудан В. Якість управління ліквідністю банків як умова ефективного розвитку банківської системи України / В. Рудан // Світ фінансів – 2017. – № 2. – С. 108 – 119.
45. Рыкова И. Система мониторинга кредитного риска банка / И. Рыкова, Н. Фисенко // Банковское кредитование. – 2015. – № 3 (37). – С. 64-76.
46. Рябініна Л. Проблеми після кризового розвитку банківської системи України та шляхи їх вирішення / Л. Рябініна // Актуальні проблеми економіки – науковий економічний журнал – 2015. – № 12 (144). – С. 156 – 169.
47. Сулима М. О. Системна оцінка фінансового стану банку / М. О. Сулима // Проблеми забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку банківської системи України : матер. І наук.-практ. конф., 17 травня 2017 р. – Київ, 2017. – 132 с. – С. 121 – 122.
48. Сулима М. О. Бухгалтерський облік формування і використання резервів за міжбанківськими кредитами / М. О. Сулима // Вісник УБС НБУ. – 2016. – №3 (9). – 347 с. – С. 279 – 282.
49. Тригуб, О. Особливості ціноутворення на ринку міжбанківського кредитування в Україні [Текст] / О. Тригуб, О. Стретович // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – №5(144). – С. 44-50
50. Фінансова звітність АБ «Брокбізнесбанк»-URL:
www.bankbb.com.ua/ukr/bank_info/Finacial_Report.html
51. Фінансова звітність АБ «Укргазбанк»-URL:
http://www.ukrgasbank.com/ukr/about/financial_parameters/annual_reporting.
52. Фінансова звітність АТ «Укрексімбанк»-URL:
<http://www.eximb.com/ukr/about/report>
53. Фінансова звітність ПАТ "ПУМБ"-URL:
http://www.pumb.ua/ua/pro_bank/finansova_zvitnist
54. Фінансова звітність ПАТ«Альфа-Банк»-URL:
http://www.alfabank.com.ua/ukr/reports/annual_report
55. Фінансова звітність ПАТ«Інтеграл-Банк»-URL:
<http://integral.com.ua/uk/about/reports>
56. Фінансова звітність ПАТ«КРЕДОБАНК»-URL:
http://www.kredobank.com.ua/about/annual_reports.html

- 57.Фінансова звітність ПАТ«Промінвестбанк»-URL:
<http://www.pib.com.ua/about/report/>
- 58.Фінансова звітність ПАТ АКБ«Львів»-
URL:<http://www.banklviv.com/page/ua/year/>
- 59.Фінансова звітність ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»-URL:
http://privatbank.ua/files/2_11cr.pdf
60. Фінансовий ринок // Вісник НБУ. – 2017. – № 7 (185). – С. 30 – 33.
61. Швець Н. Управління ризиком ліквідності в банківських установах України /
Н. Швець // Світ фінансів – 2016. – №3. – С. 31 – 37.

ДОДАТКИ

Додаток А

Комплекс економічних показників для здійснення аналізу стану
обсягів міжбанківських кредитних операцій*

№ з/п	Показники і формули розрахунку	
Загальний аналіз обсягів активних та пасивних МБК		
<i>Аналіз активних МБК</i>		<i>Аналіз пасивних МБК</i>
1.	$\Delta \text{МБК}_A = \text{МБК}_{A1} - \text{МБК}_{A0},$ де МБК_А – обсяг активних міжбанківських кредитних операцій	$\Delta \text{МБК}_П = \text{МБК}_{П1} - \text{МБК}_{П0},$ де МБК_П – обсяг пасивних міжбанківських кредитних операцій
2.	Темпи зростання: $T_{зрА} = \frac{\text{МБК}_{A1}}{\text{МБК}_{A0}} * 100\%,$	$T_{зрП} = \frac{\text{МБК}_{П1}}{\text{МБК}_{П0}} * 100\%,$
3.	Темпи приросту: $T_{прА} = T_{зрА} - 100\%$	$T_{прП} = T_{зрП} - 100\%$

* Примітка: побудовано автором за даними [49]

Комплекс економічних показників аналізу активності, залежності та ефективності міжбанківських кредитних операцій*

№ з/п	Показник і формула	Динаміка показника	
		Усього	у т.ч. за розрахунком:
1	$P_1 = \frac{МБК_{П}}{З} * 100\%$, Де З – Зобов'язання	$\Delta P_1 = \frac{МБК_{П1}}{З_1} - \frac{МБК_{П0}}{З_0}$	$\Delta P_1 = \frac{МБК_{П1} - МБК_{П0}}{З_1}$
2	$P_2 = \frac{МБК_{П}}{П} * 100\%$, Де П - Пасиви	$\Delta P_2 = \frac{МБК_{П1}}{П_1} - \frac{МБК_{П0}}{П_0}$	$\Delta P_2 = \frac{МБК_{П1} - МБК_{П0}}{П_1}$
3	$P_3 = \frac{МБК_A}{A} * 100\%$, де А - Активи	$\Delta P_3 = \frac{МБК_{A1}}{A_1} - \frac{МБК_{A0}}{A_0}$	$\Delta P_3 = \frac{МБК_{A1} - МБК_{A0}}{A_1}$
4	$P_4 = \frac{МБК_A}{МБК_{П}}$	$\Delta P_4 = \frac{МБК_{A1}}{МБК_{П1}} - \frac{МБК_{A0}}{МБК_{П0}}$	$\Delta P_4 = \frac{МБК_{A1} - МБК_{A0}}{МБК_{П1}}$
5	$P_5 = \frac{МБК_A}{К} * 100\%$, де К - Капітал	$\Delta P_5 = \frac{МБК_{A1}}{K_1} - \frac{МБК_{A0}}{K_0}$	$\Delta P_5 = \frac{МБК_{A1} - МБК_{A0}}{K_1}$
6	$P_6 = \frac{МБК_{П} + ЦК}{К} * 100\%$, Де ЦК – централізовано залучені кошти	$\Delta P_6 = \Delta P_{61} - \Delta P_{60}$	
7	$P_7 = \frac{МБК_{П}}{СК} * 100\%$, Де СК – Статутний капітал	$\Delta P_7 = \frac{МБК_{П1}}{СК_1} - \frac{МБК_{П0}}{СК_0}$	$P_7 = \frac{МБК_{П1} - МБК_{П0}}{СК_1}$
8	$P_8 = \frac{МБК_{ПР}}{МБК_A} * 100\%$, Де МБК пр – прострочена заборгованість за МБК	$\Delta P_8 = \frac{МБК_{ПР1} - МБК_{ПР0}}{МБК_{A1}}$	$\Delta P_8 = \frac{МБК_{ПР0}}{МБК_{A1}} - \frac{МБК_{ПР0}}{МБК_{A0}}$

* Примітка: побудовано автором за даними [4]

Додаток В
Таблиця В1

Динаміка основних показників ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	225269	187406	174883	546818	139924
2. Кредити, отримані	329944	560032	958186	1081221	1304373
3. Зобов'язання	3048895	5201456	7819360	7579541	10155725
4. Активи/Пасиви	3377721	5754741	8655970	8606613	11343722
5. Власний капітал	328825	553285	836611	1027072	1187997
6. Статутний капітал	208200	568400	271300	781000	886000
7. Централізовано залучені кошти	106600	412900	481600	412300	574200
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	106	204	394311	460	219
10. Витрати, МБК	180	289	519028	1267	1291
11. Доходи, всього	3702	5344	10954	18309	18654
12. Витрати, всього	1774	2774	9069	17163	17167

* Примітка: побудовано автором за даними [59]

Продовження дод. В

Таблиця В2

Динаміка основних показників АБ «Брокбізнесбанк», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	881000	2919876	1325422	1393189	748503
2. Кредити, отримані:	1088400	3511728	2796801	4563428	3105635
3. Зобов'язання	5510988	9684005	11889755	13861582	13461443
4. Активи/Пасиви	6530251	11978942	16174271	16174271	15828359
5. Власний капітал	1019263	2294937	2314275	2312689	2366916
6. Статутний капітал	650000	1800000	1864800	1965600	1981800
7. Централізовано залучені кошти	115681	147662	37606	0	0
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	26 724	43 853	62350	65354	66548
10. Витрати, МБК	61 491	84 037	98634	120522	121536
11. Доходи, всього	310571	386949	758479	697819	663272
12. Витрати, всього	137206	211873	657716	668377	607582

* Примітка: побудовано автором за даними [50]

Продовження дод. В

Таблиця В3

Динаміка основних показників ПАТ «Промінвестбанк», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	9 550	1025693	35327	3078833	2570454
2. Кредити, отримані	429796	1027058	7142883	8980637	7339995
3. Зобов'язання	16022785	23407084	24227159	24827624	30023113
4. Активи/Пасиви	17595766	26090326	27489528	30244662	34612856
5. Власний капітал	1572981	2683242	3262369	5417038	4589743
6. Статутний капітал	200175	200175	529715	529715	528779
7. Централізовано залучені кошти	842152	279250	0	0	0
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	13255	15883	18394	45625	48175
10. Витрати, МБК	3000	3371	464	236	637
11. Доходи, всього	2305217	3304301	5266086	4384628	5051573
12. Витрати, всього	1786689	2956640	5129885	7311961	5894497

* Примітка: побудовано автором за даними [57]

Продовження дод. В

Таблиця В4

Динаміка основних показників ПАТ «Інтеграл-Банк», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	55 328	99 526	0	250 320	266 423
2. Кредити, отримані	51 516	105 661	60 836	254 973	271 846
3. Зобов'язання	271 260	361 349	450 058	985 540	1 557 215
4. Активи/Пасиви	347 924	453 566	534 632	1 070 857	1 680 329
5. Власний капітал	76 664	92 217	84 574	85 317	123 114
6. Статутний капітал	62 700	62 714	62 714	62 714	100 044
7. Централізовано залучені кошти	0	0	0	0	0
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	1578	4140	18544	12253	30934
10. Витрати, МБК	1359	3463	3439	9354	1345
11. Доходи, всього	23230	36688	92006	101667	142810
12. Витрати, всього	20217	21453	85938	100330	141502

* Примітка: побудовано автором за даними [55]

Продовження дод. В

Таблиця В5

Динаміка основних показників ПАТ «Альфа-Банк», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	579 468	2 515 114	1 780 240	1 534 230	1 488 756
2.Кредити, отримані	2 902 544	6 345 890	5 837 580	5 144 113	3 740 631
3. Зобов'язання	5 790 547	13 502 070	28 998 157	25 818 195	23 473 624
4. Активи/Пасиви	6 284 312	15 061 199	32 309 123	28 152 757	26 597 922
5.Власний капітал	493 765	1 559 129	3 310 966	2 334 562	3 124 298
6. Статутний капітал	360 000	1 370 000	2 976 571	2 976 571	3 716 003
7. Централізовано залучені кошти	0	0	7 204 173	6 790 391	5 952 899
8.МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	21500	61745	132104	206668	40701
10. Витрати, МБК	96374	330865	539036	625723	256823
11. Доходи, всього	288653	875235	2803163	3528471	2180194
12. Витрати, всього	175813	415674	2601032	2515851	1167574

*Примітка: побудовано автором за даними [54]

Продовження дод. В

Таблиця В6

Динаміка основних показників АТ «Укресімбанк», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	2 277 519	2 568 707	1 098 854	1447352	707741
2.Кредити, отримані	7 470 549	11 521 630	22 360 815	19495730	15658835
3. Зобов'язання	16 795 278	26 030 952	43 754 236	46298410	55607129
4. Активи/Пасиви	18 649 603	28 594 385	48 259 946	57179003	73160611
5.Власний капітал	1 854 325	2 563 433	4 505 710	10880593	17553482
6. Статутний капітал	918 417	1 486 000	3 062 633	10003513	16393510
7. Централізовано залучені кошти	0	0	2 329 947	2325401	7757276
8.МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	81 696	136 711	113 257	181007	50579
10. Витрати, МБК	354 569	681 329	2 192	27206	7890
11. Доходи, всього	1055535	1502442	5220806	4270471	4029228
12. Витрати, всього	452118,00	595943,00	4363422,00	4254676	3887609

* Примітка: побудовано автором за даними [52]

Продовження дод. В

Таблиця В7

Динаміка основних показників АБ «Укргазбанк», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	713 183	2 754 258	1978825	683 786	1013230
2.Кредити, отримані	1 010 181	3 536 417	2651112	4572572	4766098
3. Зобов'язання	3 984 163	9 384 519	13 350 322	11 995 007	11845727
4. Активи/Пасиви	4 460 833	10 313 827	14 803 319	12 090 432	13836982
5.Власний капітал	476 670	929 308	1 452 997	1 452 997	1991255
6. Статутний капітал	300 000	500 000	835 942	3 935 942	5835942
7. Централізовано залучені кошти	0	0	182 097	148 569	80376
8.МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	45482	125570	157679	143904	51674
10. Витрати, МБК	44992	111823	151712	528551	381471
11. Доходи, всього	446384	845160	1239409	2342054	273309
12. Витрати, всього	423465	728725	1843574	7588944	1659366

* Примітка: побудовано автором за даними [51]

Продовження дод. В

Таблиця В8

**Динаміка основних показників
ПАТ «Перший Український Міжнародний Банк», (тис. грн.)***

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	703 663	2 953 976	1 770 316	0	387 613
2. Кредити, отримані	1 941 015	6 070 274	2 494 163	2356900	1 996 175
3. Зобов'язання	5 131 387	11 784 723	16 676 636	16116290	15 253 890
4. Активи/Пасиви	6 082 879	14 153 335	20 158 798	19872830	18 105 033
5. Власний капітал	951 492	2 368 612	3 482 162	2851143	2851143
6. Статутний капітал	326 002	1 512 774	1 512 774	2620971	2620971
7. Централізовано залучені кошти	0	0	485 181	4144388	3020377
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	11180	15231	11034	37001	9392
10. Витрати, МБК	4593	8075	7434	57314	26461
11. Доходи, всього	97309	174517	150262	44113	265569
12. Витрати, всього	80461	136314	142769	100227	194083

* Примітка: побудовано автором за даними [57]

Продовження дод. В

Таблиця В9

Динаміка основних показників ПАТ «КРЕДОБАНК», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	62 452	95 950	0	0	0
2. Кредити, отримані	0	0	1 704 738	982304	508808
3. Зобов'язання	3 037 228	4 168 663	5 637 338	4784299	3809775
4. Активи/Пасиви	3 274 595	4 592 222	5 753 687	5436700	4724918
5. Власний капітал	237 367	423 559	652 401	652401	915143
6. Статутний капітал	219 299	396 049	580 877	1550969	1918969
7. Централізовано залучені кошти	0	0	0	0	0
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	4386	4962	7544	2425	1220
10. Витрати, МБК	22773	29219	74740	86454	18264
11. Доходи, всього	308796	256306	112470	145630	291417
12. Витрати, всього	266034	240216	277809	709747	328095

* Примітка: побудовано автором за даними [56]

Продовження дод. В

Таблиця В10

Динаміка основних показників ПАТ АКБ «Львів», (тис. грн.)*

Показник	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.
1. Кредити, надані	3 030	14 600	1 523	1 523	15 406
2. Кредити, отримані	10 330	41 100	38 500	0	13 930
3. Зобов'язання	118 910	380 359	708 847	608 455	626 986
4. Активи/Пасиви	179 185	508 598	837 456	689 008	745 739
5. Власний капітал	60 275	128 239	128 609	80 553	118 753
6. Статутний капітал	47 305	80 305	80 536	100 536	175 136
7. Централізовано залучені кошти	0	0	21 827	22 926	21 180
8. МБК прострочені	0	0	0	0	0
9. Доходи, МБК	293	497	800	9	310
10. Витрати, МБК	1543	1193	3720	1940	33
11. Доходи, всього	10117	22756	44165	46196	27586
12. Витрати, всього	6358	14488	42331	114252	63986

* Примітка: побудовано автором за даними [58]

Додаток Г

Таблиця Г1

Загальний аналіз обсягів МБК отриманих 10 банків України за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔМБКп	Тзрп	2015р.	ΔМБКп	Тзрп	2016р.	ΔМБКп	Тзрп	2017р.	ΔМБКп	Тзрп
		2015р.		Тпрп	2016р.		Тпрп	2017р.		Тпрп	2018р.		Тпрп
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	329944	230088	169,74	560032	398154	171,09	958186	-411368	57,07	546818	-406894	25,59
		560032		69,74	958186		71,09	546818		-42,93	139924		-74,41
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	429796	597262	238,96	1027058	6115825	695,47	7142883	1837754	125,73	8980637	-1640642	81,73
		1027058		138,96	7142883		595,47	8980637		25,73	7339995		-18,27
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	2 902 544	3443346	218,63	6 345 890	-508310	91,99	5 837 580	-693467	88,12	5 144 113	-1403482	72,72
		6 345 890		118,63	5 837 580		-8,01	5 144 113		-11,88	3 740 631		-27,28
4.	АТ «Укресімбанк»	7 470 549	4051081	154,23	11 521 630	10839185	194,08	22 360 815	-2865085	87,19	19495730	-3836895	80,32
		11 521 630		54,23	22 360 815		94,08	19495730		-12,81	15658835		-19,68
5.	АБ «Укргазбанк»	1 010 181	2526236	350,08	3 536 417	-885305	74,97	2651112	1921460	172,48	4572572	193526	104,23
		3 536 417		250,08	2651112		-25,03	4572572		72,48	4766098		4,23
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	1088400	2423328	322,65	3511728	-714927	79,64	2796801	-1403612	49,81	1393189	-644686	53,73
		3511728		222,65	2796801		-20,36	1393189		-50,19	748503		-46,27
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	51 516	54145	205,10	105 661	-44825	57,58	60 836	194137	419,12	254 973	16873	106,62
		105 661		105,10	60 836		-42,42	254 973		319,12	271 846		6,62
8.	ПАТ «ПУМБ»	1 941 015	4129259	312,74	6 070 274	-3576111	41,09	2 494 163	-137263	94,50	2356900	-360725	84,69
		6 070 274		212,74	2 494 163		-58,91	2356900		-5,50	1 996 175		-15,31
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	0	0	x	0	0	x	0	1704738	x	1 704 738	-722434	57,62
		0		x	0		x	1 704 738		x	982304		-42,38
10.	ПАТ АКБ «Львів»	10 330	30770	397,87	41 100	-2600	93,67	38 500	-38500	0,00	0	13930	x
		41 100		297,87	38 500		-6,33	0		-100,00	13 930		x

* Примітка: побудовано автором за даними [50-59]

Продовження дод. Г

Таблиця Г 2

Загальний аналіз обсягів МБК наданих 10 банків України за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔМБКА	ТзрА	2015р.	ΔМБКА	ТзрА	2016р.	ΔМБКА	ТзрА	2017р.	ΔМБКА	ТзрА
		2015р.		Тпра	2016р.		Тпра	2017р.		Тпра	2018р.		Тпра
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	2252690	-378630	83,19	1874060	-125230	93,32	1748830	3719350	312,68	5468180	-4068940	25,59
		1874060		-16,81	1748830		-6,68	5468180		212,68	1399240		-74,41
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	9 550	1016143	10740,24	1025693	-990366	3,44	35327	3043506	8715,24	3078833	-508379	83,49
		1025693		10640,24	35327		-96,56	3078833		8615,24	2570454		-16,51
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	579 468	1935646	434,04	2 515 114	-734874	70,78	1 780 240	-246010	86,18	1 534 230	-45474	97,04
		2 515 114		334,04	1 780 240		-29,22	1 534 230		-13,82	1 488 756		-2,96
4.	АТ «Укрексімбанк»	2 277 519	291188	112,79	2 568 707	-1469853	42,78	1 098 854	348498	131,71	1447352	-739611	48,90
		2 568 707		12,79	1 098 854		-57,22	1447352		31,71	707741		-51,10
5.	АБ «Укргазбанк»	713 183	2041075	386,19	2 754 258	-775433	71,85	1978825	-1295039	34,56	683 786	329444	148,18
		2 754 258		286,19	1978825		-28,15	683 786		-65,44	1013230		48,18
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	881000	2038876	331,43	2919876	-1594454	45,39	1325422	67767	105,11	1393189	-644686	53,73
		2919876		231,43	1325422		-54,61	1393189		5,11	748503		-46,27
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	55 328	44198	179,88	99 526	-99526	0,00	0	250320	x	250 320	16103	106,43
		99 526		79,88	0		-100,00	250 320		x	266 423		6,43
8.	ПАТ «ПУМБ»	703 663	2250313	419,80	2 953 976	-1183660	59,93	1 770 316	-1770316	0,00	0	387613	x
		2 953 976		319,80	1 770 316		-40,07	0		-100,00	387 613		387613
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	62 452	33498	153,64	95 950	-95950	0,00	0	0	x	0	0	x
		95 950		53,64	0		-100,00	0		x	0		x
10.	ПАТ АКБ «Львів»	3 030	11570	481,85	14 600	-13077	10,43	1 523	0	100,00	1 523	13883	1011,56
		14 600		381,85	1 523		-89,57	1523		0,00	15 406		911,56

* Примітка: побудовано автором за даними [50-59]

Додаток Д
Таблиця Д1

Аналіз динаміки показника ПІ 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔП ₁	ΔП _{1-МБКп}	2015р.	ΔП ₁	ΔП _{1-МБКп}	2016р.	ΔП ₁	ΔП _{1-МБКп}	2017р.	ΔП ₁	ΔП _{1-МБКп}
		2015р.		ΔП ₁₋₃	2016р.		ΔП ₁₋₃	2017р.		ΔП ₁₋₃	2018р.		ΔП ₁₋₃
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	10,82	-0,05	4,42	10,77	1,48	5,09	12,25	2,01	1,62	14,26	-1,42	2,20
		10,77		-4,48	12,25		-3,60	14,26		0,39	12,84		-3,62
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	2,68	1,71	2,55	4,39	25,09	25,24	29,48	6,69	7,40	36,17	-11,72	-5,46
		4,39		-0,85	29,48		-0,15	36,17		-0,71	24,45		-6,26
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	50,13	-3,13	25,50	47,00	-26,87	-1,75	20,13	-0,21	-2,69	19,92	-3,98	-5,98
		47,00		-28,63	20,13		-25,12	19,92		2,48	15,94		1,99
4.	АТ «Укрексімбанк»	44,48	-0,22	15,56	44,26	6,85	24,77	51,11	-9,00	-6,19	42,11	-13,95	-6,90
		44,26		-15,78	51,11		-17,93	42,11		-2,81	28,16		-7,05
5.	АБ «Укргазбанк»	25,35	12,33	26,92	37,68	-17,82	-6,63	19,86	18,26	16,02	38,12	2,11	1,63
		37,68		-14,59	19,86		-11,19	38,12		2,24	40,23		0,48
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	19,75	16,51	25,02	36,26	-12,74	-6,01	23,52	-13,47	12,74	10,05	-4,49	-10,83
		36,26		-8,51	23,52		-6,73	10,05		-3,35	5,56		0,98
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	18,99	10,25	14,98	29,24	-15,72	-9,96	13,52	12,35	19,70	25,87	-8,41	1,08
		29,24		-4,73	13,52		-5,76	25,87		-7,34	17,46		-9,50
8.	ПАТ «ПУМБ»	37,83	13,68	35,04	51,51	-36,55	-21,44	14,96	-0,34	-0,85	14,62	-1,53	-2,36
		51,51		-21,36	14,96		-15,11	14,62		0,52	13,09		0,83
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	0,00	0,00	0,00	0,00	30,24	30,24	30,24	-9,71	-15,10	20,53	-7,17	-12,43
		0,00		0,00	30,24		0,00	20,53		5,39	13,36		5,25
10.	ПАТ АКБ «Львів»	8,69	2,12	8,09	10,81	-5,38	-0,37	5,43	-5,43	-6,33	0,00	2,22	2,22
		10,81		-5,97	5,43		-5,01	0,00		0,90	2,22		0,00

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження дод. Д

Таблиця Д2

Аналіз динаміки показника П2 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔП2	ΔП2-МБКА	2015р.	ΔП2	ΔП2-МБКА	2016р.	ΔП2	ΔП2-МБКА	2017р.	ΔП2	ΔП2-МБКА
		2015р.		ΔП2-А	2016р.		ΔП2-А	2017р.		ΔП2-А	2018р.		ΔП2-А
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	6,67	-3,41	-0,66	3,26	-1,24	-0,14	2,02	4,33	4,32	6,35	-5,12	-3,59
		3,26		-2,75	2,02		-1,09	6,35		0,01	1,23		-1,53
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	2,44	1,50	3,89	3,94	22,04	-3,60	25,98	3,71	10,06	29,69	-8,48	-1,47
		3,94		-0,02	25,98		-0,20	29,69		-0,01	21,21		-1,28
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	9,22	7,48	12,85	16,70	-11,19	-2,27	5,51	-0,06	-0,87	5,45	0,15	-0,17
		16,70		-113,51	5,51		-153,53	5,45		-47,44	5,60		-59,95
4.	АТ «Укрексімбанк»	12,21	-3,23	1,02	8,98	-6,70	-3,05	2,28	0,25	0,61	2,53	-1,56	-1,01
		8,98		-4,25	2,28		-3,66	2,53		-0,36	0,97		-0,55
5.	АБ «Укргазбанк»	15,99	10,71	19,79	26,70	-13,33	-5,24	13,37	-7,71	-10,71	5,66	1,66	2,38
		26,70		-9,07	13,37		-8,10	5,66		3,00	7,32		-0,71
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	13,49	10,89	17,02	24,38	-16,19	-9,86	8,19	0,42	0,42	8,61	-3,88	-4,07
		24,38		-6,14	8,19		-6,32	8,61		0,00	4,73		0,19
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	15,90	6,04	9,74	21,94	-21,94	-18,62	0,00	23,38	23,38	23,38	-7,52	0,96
		21,94		-3,70	0,00		-3,33	23,38		0,00	15,86		-8,48
8.	ПАТ «ПУМБ»	11,57	9,30	15,90	20,87	-12,09	-5,87	8,78	-8,78	-8,91	0,00	2,14	2,14
		20,87		-6,60	8,78		-6,22	0,00		0,13	2,14		0,00
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	1,91	0,18	0,73	2,09	-2,09	-1,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		2,09		-0,55	0,00		-0,42	0,00		0,00	0,00		0,00
10.	ПАТ АКБ «Львів»	1,69	1,18	2,27	2,87	-2,69	-1,56	0,18	0,04	0,00	0,22	1,85	1,86
		2,87		0,01	0,18		0,05	0,22		0,00	2,07		0,00

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження дод. Д

Таблиця ДЗ

Аналіз динаміки показника ПЗ 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔПз	ΔПз-МБКА	2015р.	ΔПз	ΔПз-МБКА	2016р.	ΔПз	ΔПз-МБКА	2017р.	ΔПз	ΔПз-МБКА
		2015р.		ΔПз-МБКп	2016р.		ΔПз-МБКп	2017р.		ΔПз-МБКп	2018р.		ΔПз-МБКп
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	0,68	-0,35	-0,07	0,33	-0,15	-0,01	0,18	0,33	0,34	0,51	-0,40	-0,31
		0,33		-0,28	0,18		-0,14	0,51		-0,02	0,11		-0,09
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	0,02	0,98	0,99	1,00	-1,00	-0,14	0,00	0,34	0,34	0,34	0,01	-0,07
		1,00		-0,01	0,00		-0,86	0,34		0,00	0,35		0,08
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	0,20	0,20	0,30	0,40	-0,10	-0,13	0,30	0,00	-0,05	0,30	0,10	-0,01
		0,40		-0,11	0,30		0,03	0,30		0,04	0,40		0,11
4.	АТ «Укресімбанк»	0,30	-0,08	0,03	0,22	-0,17	-0,07	0,05	0,02	0,02	0,07	-0,02	-0,05
		0,22		-0,11	0,05		-0,11	0,07		0,01	0,05		0,02
5.	АБ «Укргазбанк»	0,71	0,07	0,58	0,78	-0,03	-0,29	0,75	-0,60	-0,28	0,15	0,06	0,07
		0,78		-0,50	0,75		0,26	0,15		-0,31	0,21		-0,01
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	0,81	0,02	0,58	0,83	-0,36	-0,57	0,47	-0,16	0,01	0,31	-0,07	-0,21
		0,83		-0,56	0,47		0,21	0,31		-0,18	0,24		0,14
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	1,07	-0,13	0,42	0,94	-0,94	-1,64	0,00	0,98	0,98	0,98	0,00	0,06
		0,94		-0,55	0,00		0,69	0,98		0,00	0,98		-0,06
8.	ПАТ «ПУМБ»	0,36	0,13	0,37	0,49	0,22	-0,47	0,71	-0,71	-0,75	0,00	0,19	0,19
		0,49		-0,25	0,71		0,70	0,00		0,04	0,19		0,00
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	0,00	0,00	x	0,00	0,00	-0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00		x	0,00		x	0,00		0,00	0,00		0,00
10.	ПАТ АКБ «Львів»	0,29	0,07	0,28	0,36	-0,32	-0,34	0,04	0,00	x	0,04	-0,04	1,00
		0,36		-0,22	0,04		0,02	0,04		x	0,00		x

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження дод. Д

Таблиця Д4

Аналіз динаміки показника П4 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔП4	ΔП4-МБКп	2015р.	ΔП4	ΔП4-МБКп	2016р.	ΔП4	ΔП4-МБКп	2017р.	ΔП4	ΔП4-МБКп
		2015р.		ΔП4-П	2016р.		ΔП4-П	2017р.		ΔП4-П	2018р.		ΔП4-П
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	9,77	-0,04	4,00	9,73	1,34	4,60	11,07	1,49	1,43	12,56	-1,06	1,97
		9,73		-4,03	11,07		-3,26	12,56		0,06	11,50		-3,03
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	2,44	1,49	2,29	3,94	22,05	22,25	25,98	3,71	6,08	29,69	-8,49	-4,74
		3,94		-0,80	25,98		-0,20	29,69		-2,37	21,21		-3,75
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	46,19	-4,05	22,86	42,13	-24,07	-1,57	18,07	0,20	-2,46	18,27	-4,21	-5,28
		42,13		-26,92	18,07		-22,49	18,27		2,67	14,06		1,07
4.	АТ «Укресімбанк»	40,06	0,24	14,17	40,29	6,04	22,46	46,33	-12,24	-5,01	34,10	-12,69	-5,24
		40,29		-13,93	46,33		-16,42	34,10		-7,23	21,40		-7,45
5.	АБ «Укргазбанк»	22,65	11,64	24,49	34,29	-16,38	-5,98	17,91	19,91	15,89	37,82	-3,38	1,40
		34,29		-12,85	17,91		-10,40	37,82		4,02	34,44		-4,77
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	16,67	12,65	20,23	29,32	-12,02	-4,42	17,29	10,92	10,92	28,21	-8,59	-9,21
		29,32		-7,58	17,29		-7,60	28,21		0,00	19,62		0,62
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	14,81	8,49	11,94	23,30	-11,92	-8,38	11,38	12,43	18,13	23,81	-7,63	1,00
		23,30		-3,45	11,38		-3,53	23,81		-5,70	16,18		-8,64
8.	ПАТ «ПУМБ»	31,91	10,98	29,18	42,89	-30,52	-17,74	12,37	-0,51	-0,69	11,86	-0,83	-1,99
		42,89		-18,20	12,37		-12,78	11,86		0,18	11,03		1,16
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	0,00	0,00	0,00	0,00	29,63	29,63	29,63	-11,56	-13,29	18,07	-7,30	-10,02
		0,00		0,00	29,63		0,00	18,07		1,73	10,77		2,72
10.	ПАТ АКБ «Львів»	5,76	2,32	6,05	8,08	-3,48	-0,31	4,60	-4,60	-5,59	0,00	1,87	1,87
		8,08		-3,73	4,60		-3,17	0,00		0,99	1,87		0,00

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження дод. Д

Таблиця Д5

Аналіз динаміки показника П5 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔП5	ΔП5-МБКА	2015р.	ΔП5	ΔП5-МБКА	2016р.	ΔП5	ΔП5-МБКА	2017р.	ΔП5	ΔП5-МБКА
		2015р.		ΔП5-К	2016р.		ΔП5-К	2017р.		ΔП5-К	2018р.		ΔП5-К
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	68,51	-34,64	-6,84	33,87	-12,97	-1,50	20,90	32,34	36,21	53,24	-41,46	-34,25
		33,87		-27,79	20,90		-11,47	53,24		-3,88	11,78		-7,21
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	0,61	37,62	37,87	38,23	-37,14	-30,36	1,08	55,75	56,18	56,84	-0,83	-11,08
		38,23		-0,25	1,08		-6,79	56,84		-0,43	56,00		10,24
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	117,36	43,96	124,15	161,32	-107,55	-22,20	53,77	11,95	-10,54	65,72	-18,07	-1,46
		161,32		-80,19	53,77		-85,35	65,72		22,49	47,65		-16,61
4.	АТ «Укресімбанк»	122,82	-22,62	11,36	100,21	-75,82	-32,62	24,39	-11,09	3,20	13,30	-9,27	-4,21
		100,21		-33,98	24,39		-43,20	13,30		-14,29	4,03		-5,06
5.	АБ «Укргазбанк»	149,62	146,76	219,63	296,38	-160,19	-53,37	136,19	580,38	-1357,13	716,57	-665,69	16,54
		296,38		-72,87	136,19		-106,82	716,57		1937,51	50,88		-682,23
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	86,44	40,80	88,84	127,23	-69,96	-68,90	57,27	2,97	2,93	60,24	-28,62	-27,24
		127,23		-48,05	57,27		-1,06	60,24		0,04	31,62		-1,38
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	72,17	35,76	47,93	107,93	-107,93	-117,68	0,00	293,40	293,40	293,40	-77,00	13,08
		107,93		-12,17	0,00		9,75	293,40		0,00	216,40		-90,08
8.	ПАТ «ПУМБ»	73,95	50,76	95,01	124,71	-73,87	-33,99	50,84	-50,84	-471,26	0,00	13,60	13,60
		124,71		-44,25	50,84		-39,88	0,00		420,42	13,60		0,00
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	26,31	-3,66	7,91	22,65	-22,65	-82,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		22,65		-11,57	0,00		59,81	0,00		0,00	0,00		0,00
10.	ПАТ АКБ «Львів»	5,03	6,36	9,02	11,38	-10,20	-10,17	1,18	0,71	0,00	1,89	11,08	11,69
		11,38		-2,66	1,18		-0,03	1,89		0,71	12,97		-0,61

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження дод. Д

Таблиця Дб

Аналіз динаміки показника Пб 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔПб	ΔПб-МБКп	2015р.	ΔПб	ΔПб-МБКп	2016р.	ΔПб	ΔПб-МБКп	2017р.	ΔПб	ΔПб-МБКп
		2015р.		ΔПб-Цк	2016р.		ΔПб-Цк	2017р.		ΔПб-Цк	2018р.		ΔПб-К
				ΔПб-К			ΔПб-К			ΔПб-К			ΔПб-К
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	132,76	43,09	1,16	175,85	-3,75	1,05	172,10	-26,68	0,52	145,42	12,71	0,67
		175,85		1,57	172,10		1,23	145,42		0,99	158,13		1,23
				-0,54			-0,60			-0,32			-0,20
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	80,86	-32,18	0,33	48,68	170,26	1,87	218,95	-53,16	0,34	165,79	-5,86	-0,36
		48,68		0,17	218,95		2,10	165,79		1,66	159,92		1,60
				-0,33			-0,09			-0,87			0,30
3.	ПАТ «Альфа- Банк»	587,84	-180,82	2,21	407,02	-13,12	2,02	393,90	117,31	2,61	511,21	-200,95	1,46
		407,02		4,07	393,90		3,94	511,21		2,03	310,26		0,93
				-4,02			-2,15			1,65			-1,29
4.	АТ «Укресімбанк»	402,87	46,59	1,58	449,46	98,53	2,92	547,99	-347,44	-0,05	200,55	-67,15	0,22
		449,46		4,49	547,99		5,48	200,55		1,79	133,40		1,20
				-1,11			-1,94			-3,21			-0,76
5.	АБ «Укргазбанк»	211,92	168,62	2,72	380,54	-185,55	-0,48	194,99	129,93	1,42	324,92	-81,53	0,14
		380,54		3,81	194,99		1,95	324,92		3,12	243,39		2,36
				-1,03			-1,25			-0,02			-0,91
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	118,13	41,32	1,12	159,45	-36,98	-0,29	122,47	74,85	0,76	197,32	-66,11	-0,62
		159,45		1,54	122,47		1,16	197,32		1,96	131,21		1,31
				-0,66			-0,01			0,00			-0,05
7.	ПАТ «Інтеграл- Банк»	67,20	47,38	0,59	114,58	-42,65	-0,53	71,93	226,92	2,28	298,85	-78,05	0,14
		114,58		1,15	71,93		0,72	298,85		2,99	220,81		2,21
				-0,11			0,10			-0,01			-0,92

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження табл. Д6

№ з/п	Банки	2014р.	ΔП6	ΔП6-МБКп	2015р.	ΔП6	ΔП6-МБКп	2016р.	ΔП6	ΔП6-МБКп	2017р.	ΔП6	ΔП6-МБКп
		2015р.		ΔП6-Цк	2016р.		ΔП6-Цк	2017р.		ΔП6-Цк	2018р.		ΔП6-Цк
				ΔП6-К			ΔП6-К			ΔП6-К			ΔП6-К
8.	ПАТ «ПУМБ»	204,00	52,28	1,74	256,28	-170,72	-0,89	85,56	142,46	1,41	228,02	-52,07	0,93
		256,28		2,56	85,56		0,86	228,02		2,11	175,95		0,31
				-1,22			-0,82			0,19			0,00
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	0,00	0,00	0,00	0,00	261,30	2,61	261,30	-110,73	-1,11	150,57	-94,97	-0,52
		0,00		0,00	261,30		2,61	150,57		1,51	55,60		0,56
				0,00			0,00			-0,43			
10.	ПАТ АКБ «Львів»	17,14	14,91	0,24	32,05	14,86	0,15	46,91	-18,45	-0,19	28,46	1,10	0,30
		32,05		0,32	46,91		0,47	28,46		0,01	29,57		0,10
				-0,09			0,00			0,28			-0,09

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

Продовження дод. Д

Таблиця Д7

Аналіз динаміки показника П7 10 українських банків за 2014-2018 роки*

№ з/п	Банки	2014р.	ΔП7	ΔП7-МБКп	2015р.	ΔП7	ΔП7-МБКп	2016р.	ΔП7	ΔП7-МБКп	2017р.	ΔП7	ΔП7-МБКп
		2015р.		ΔП7-СК	2016р.		ΔП7-СК	2017р.		ΔП7-СК	2018р.		ΔП7-СК
1.	ПАТ КБ «Приватбанк»	158,47	-59,95	40,48	98,53	254,66	146,76	353,18	-214,74	15,75	138,44	8,78	25,19
		98,53		-100,43	353,18		107,90	138,44		-230,50	147,22		-16,41
2.	ПАТ «Промінвестбанк»	214,71	298,37	298,37	513,08	835,36	1154,55	1348,44	346,93	346,93	1695,37	-1556,56	-310,27
		513,08		0,00	1348,44		-319,19	1695,37		0,00	138,81		3,00
3.	ПАТ «Альфа-Банк»	806,26	-343,06	251,34	463,20	-267,09	-17,08	196,12	-23,30	-23,30	172,82	-72,16	-37,77
		463,20		-594,40	196,12		-250,01	172,82		0,00	100,66		-34,39
4.	АТ «Укресімбанк»	813,42	-38,07	272,62	775,35	-45,23	353,92	730,12	-535,23	-28,64	194,89	-99,37	-23,40
		775,35		-310,69	730,12		-399,15	194,89		-506,59	95,52		-75,97
5.	АБ «Укргазбанк»	336,73	370,56	505,25	707,28	-390,14	-105,91	317,14	-200,97	48,82	116,17	-34,51	3,32
		707,28		-134,69	317,14		-284,24	116,17		-249,78	81,67		-37,82
6.	АБ «Брокбізнесбанк»	167,45	27,65	134,63	195,10	-45,12	-38,34	149,98	82,19	89,88	232,16	-75,46	-73,56
		195,10		-106,98	149,98		-6,78	232,16		-7,69	156,71		-1,90
7.	ПАТ «Інтеграл-Банк»	82,16	86,32	86,34	168,48	-71,48	-71,48	97,01	309,56	309,56	406,56	-134,84	16,87
		168,48		-0,02	97,01		0,00	406,56		0,00	271,73		-151,70
8.	ПАТ «ПУМБ»	595,40	-194,13	272,96	401,27	-236,39	-236,39	164,87	-74,95	-5,24	89,92	-13,76	-13,76
		401,27		-467,09	164,87		0,00	89,92		-69,71	76,16		0,00
9.	ПАТ «КРЕДОБАНК»	0,00	0,00	0,00	0,00	293,48	293,48	293,48	-230,14	-46,58	63,33	-36,82	-24,67
		0,00		0,00	293,48		0,00	63,33		-183,56	26,51		-12,15
10.	ПАТ АКБ «Львів»	21,84	29,34	38,32	51,18	-3,38	-3,23	47,80	-47,80	-38,29	0,00	7,95	7,95
		51,18		-8,97	47,80		-0,15	0,00		-9,51	7,95		0,00

* Примітка: побудовано автором за даними [дод.Д]

